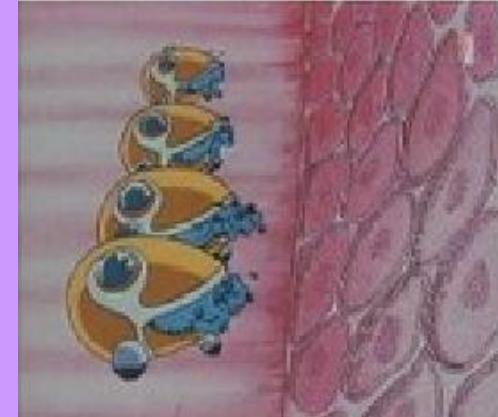
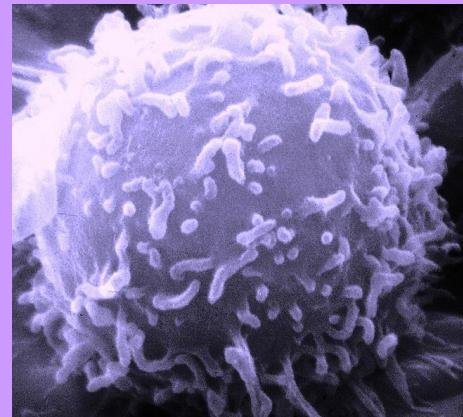
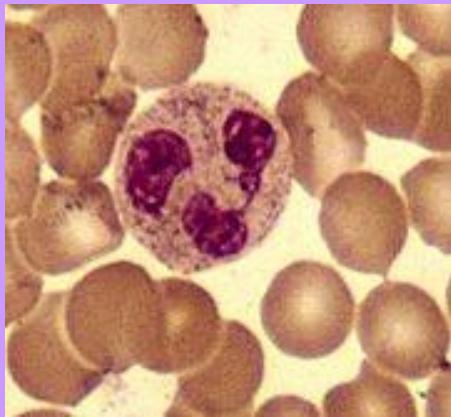

Základy Hematologie

KBB / ZHEMP

Lekce 3 – Fyziologie leukocytů

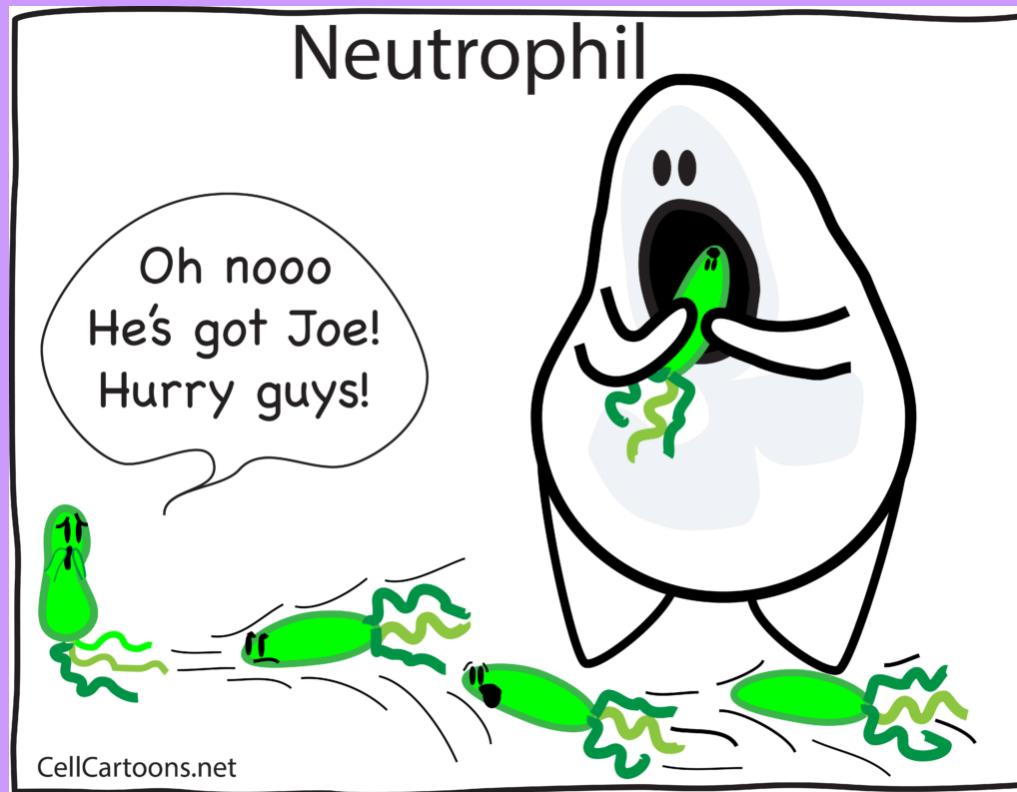

Radim Vrzal

radim.vrzal@upol.cz

Katedra buněčné biologie a genetiky, budova 51

Začínáme....

Obranyschopnost jako chut' k jidlu.....

Základní charakteristiky

Leukocyty = bílé krvinky – součást imunitního systému

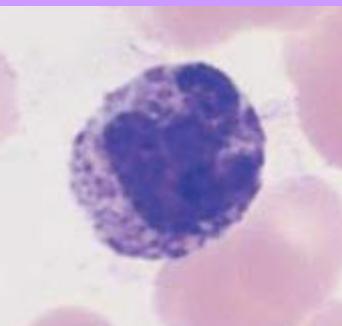
druh	Počet /1L krve (.10 ⁹)	Rozměr (μm)	barvení	Charakteristické znaky
Agra-nulární Granulární	Neutrofilní granulocyty	3-6	10-12	Drobná růžová granula Segmentované jádro (2-5 segmentů)
	Eosinofilní granulocyty	0,05-0,25	13-14	Červená hrubá / kulatá granula Dvojlaločnaté jádro
	Basofilní granulocyty	0,0-0,1	9-10	Tmavofialová kulatá granula Esovité jádro
Agra-nulární	Lymfocyty	1,5-3,0	6-8	Modrá plasma, tmavé jádro Velké okrouhlé jádro, úzký lem cytoplasmy
	Monocyty	0,3-0,5	15-25	Modrá plasma i jádro Ledvinovité velké jádro, mnoho cytoplasmy

Neutrofil

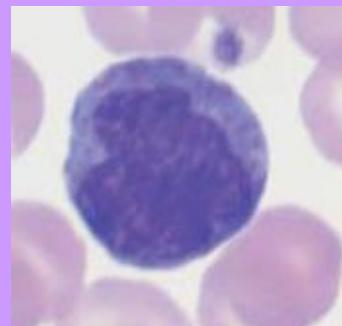
Eosinofil

Basofil

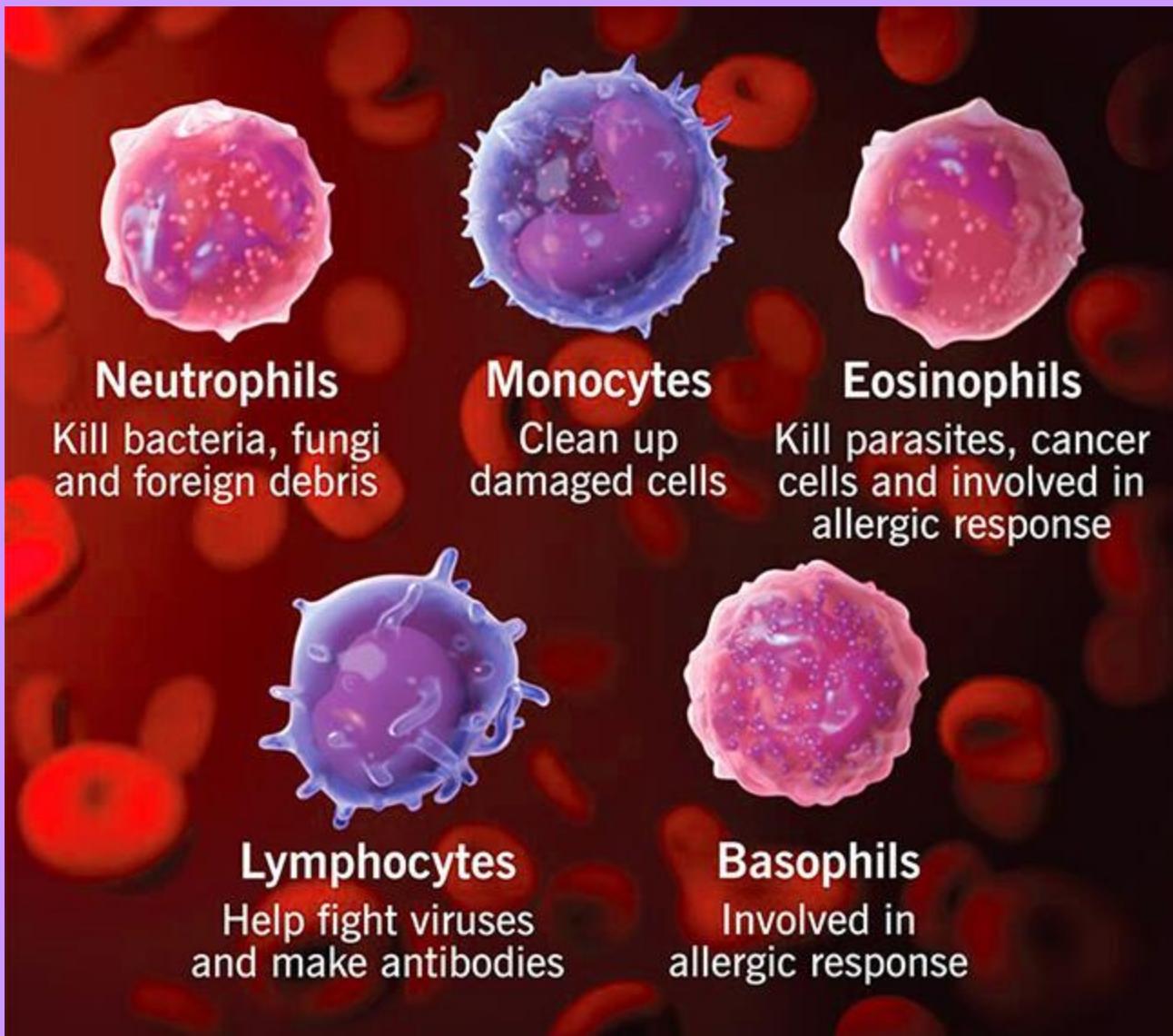

Lymfocyt

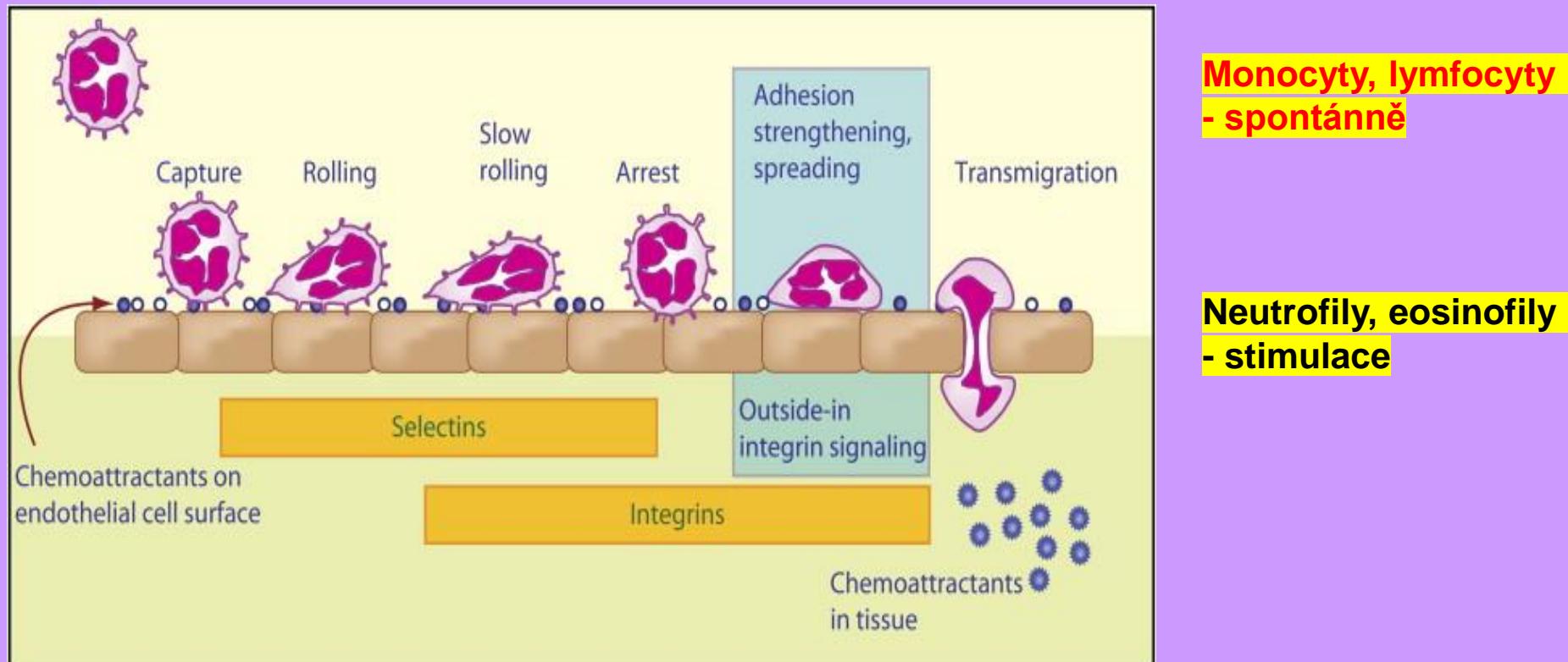
Monocyt

Základní funkční vlastnosti

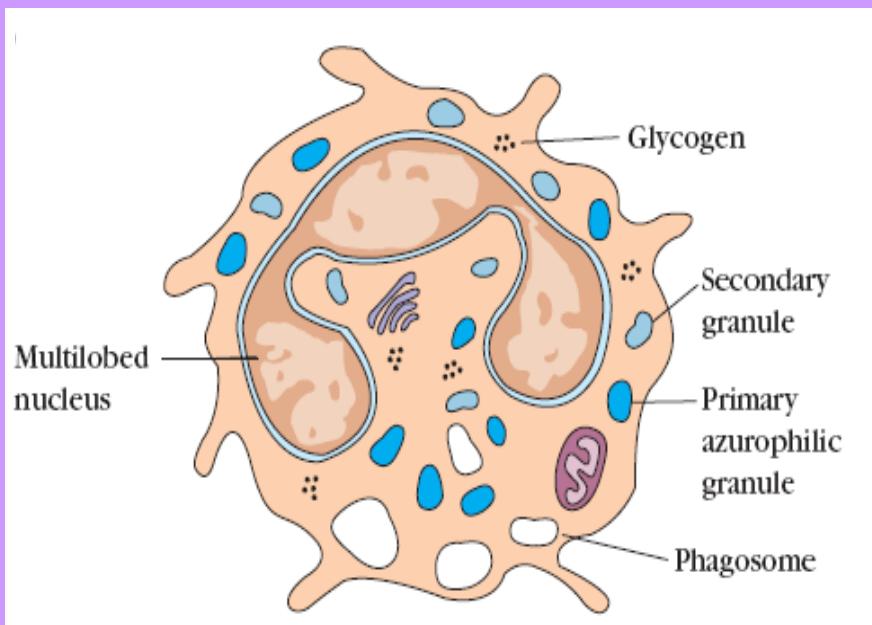
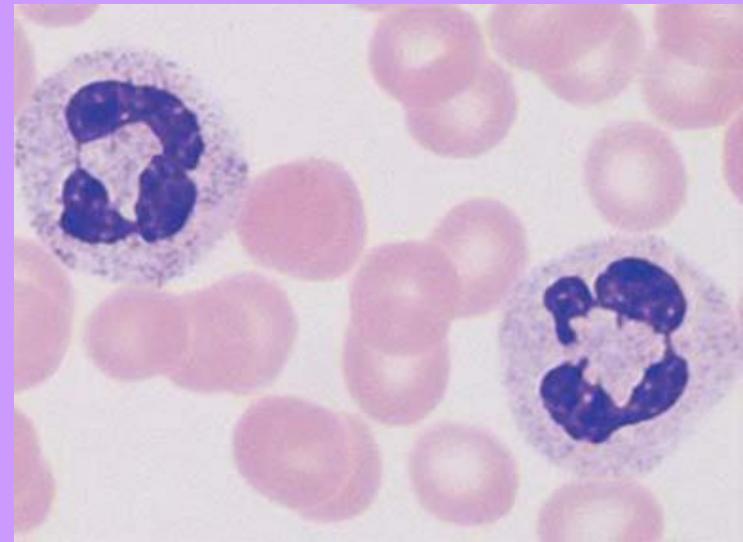
Pohyblivost a věci s tím spojené

- **Adhezivita** = schopnost přilnout k povrchům (selektiny – adhezní molekuly, integriny - receptory)
- Diapedéza = **leukocytová extravazace** – na základě chemických signálů (chemokiny)

Neutrofilní granulocyty

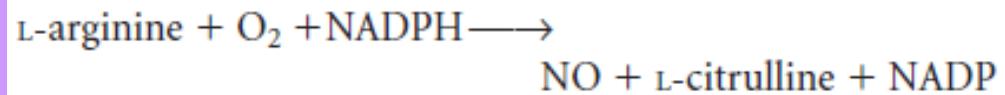
- Barví se kyselými a zásaditými barvivy
- Segmentované jádro → polymorfonukleární leukocyty (PMN)
- Fagocytosa, extravazace
- 50-70% cirkulujících bílých krvinek

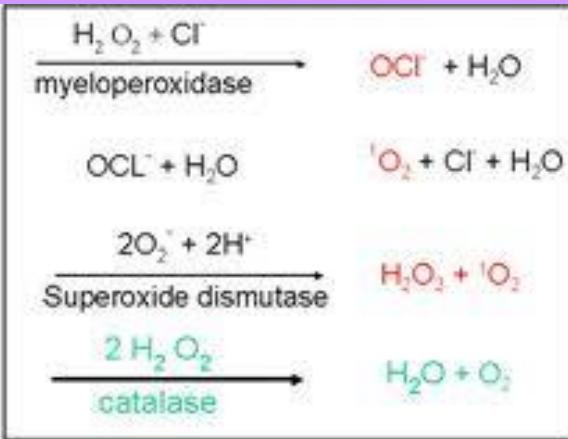
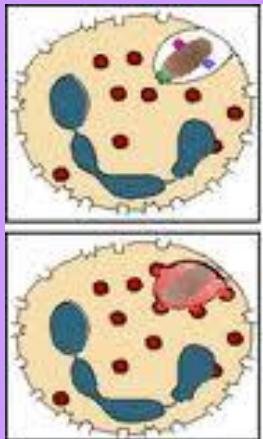
- Vznik : kostní dřeň
- 7-8h v krvi, pak 4-5 dní v tkáních
- „1st line of defense“ → transientně zvýšený počet = leukocytosa – znak zánětu

Neutrofilní granulocyty II.

- Primární a sekundární granula – lytické enzymy
- V průběhu fagocytózy - **Oxidační vzplanutí** (respiratory burst) – ROS a RNS - **(myeloperoxidasa)** – produkce chlornanu z Cl^- a peroxidu vodíku, NOS (synthetasa oxidu dusnatého) – produkce NO z L-Arg)

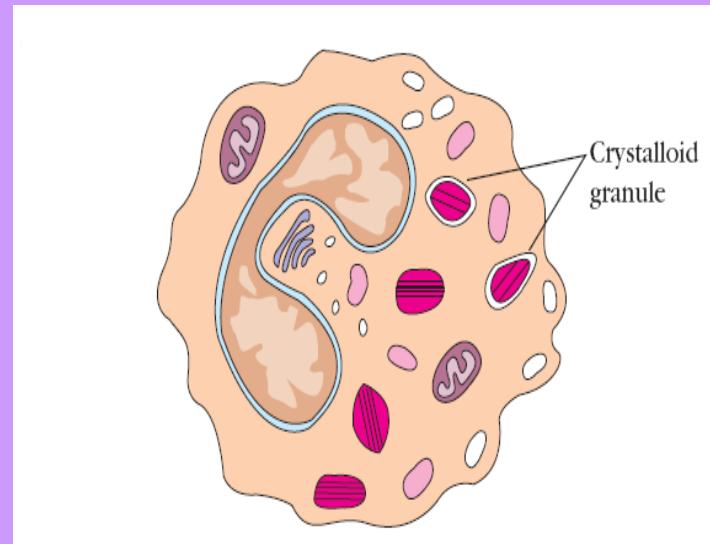
- Produkce více ROS a RNS než makrofágy

Oxygen-dependent killing	Oxygen-independent killing
Reactive oxygen intermediates	Defensins
$\text{O}_2^\cdot^-$ (superoxide anion)	Tumor necrosis factor α
OH^\cdot (hydroxyl radicals)	(macrophage only)
H_2O_2 (hydrogen peroxide)	Lysozyme
ClO^- (hypochlorite anion)	Hydrolytic enzymes
Reactive nitrogen intermediates	
NO (nitric oxide)	
NO_2 (nitrogen dioxide)	
HNO_2 (nitrous acid)	
Others	
NH_2CL (monochloramine)	

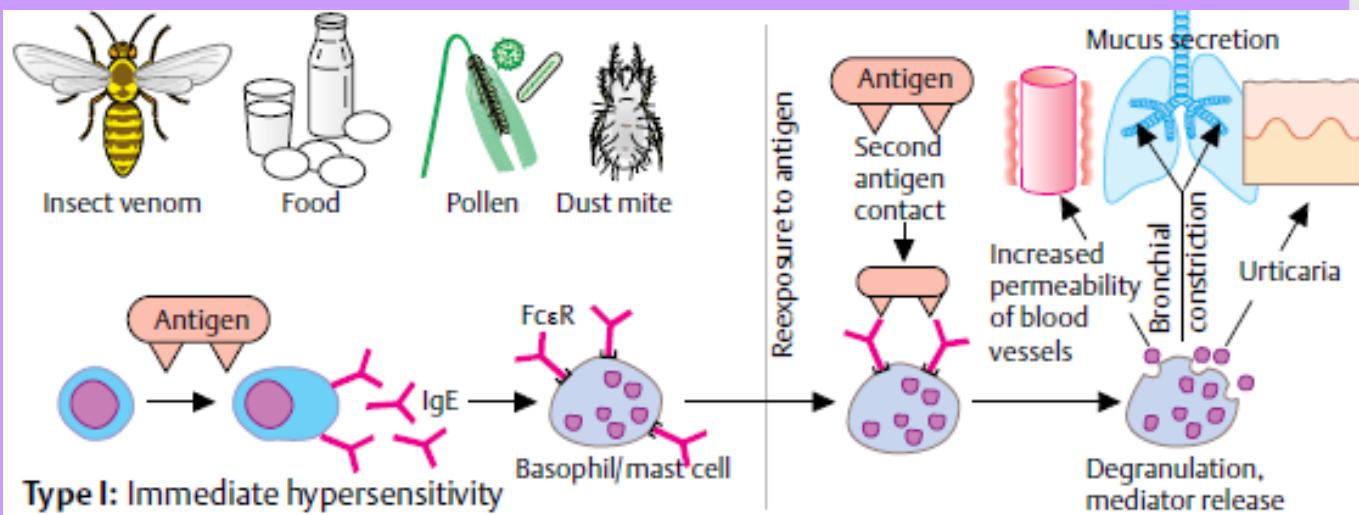
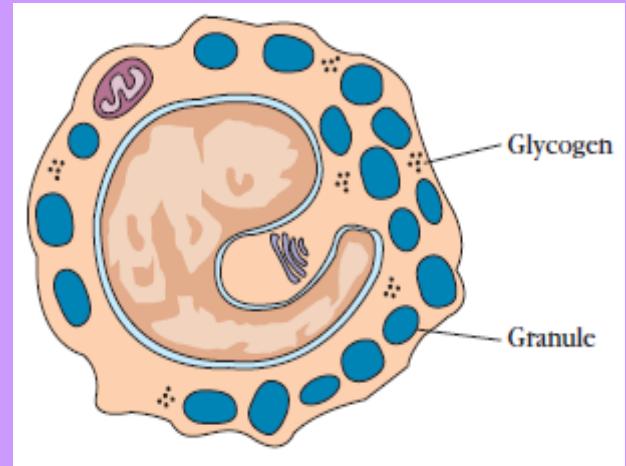
Eosinofílní granulocyty

- **Jádro segmentované na 2 části**
- **Plasma naplněna eosinofílními zrny**
- Slabá Fagocytosa, extravazace
- Uplatnění při parazitárních a alergických reakcích
- Fagocytace komplexů alergen-protilátka

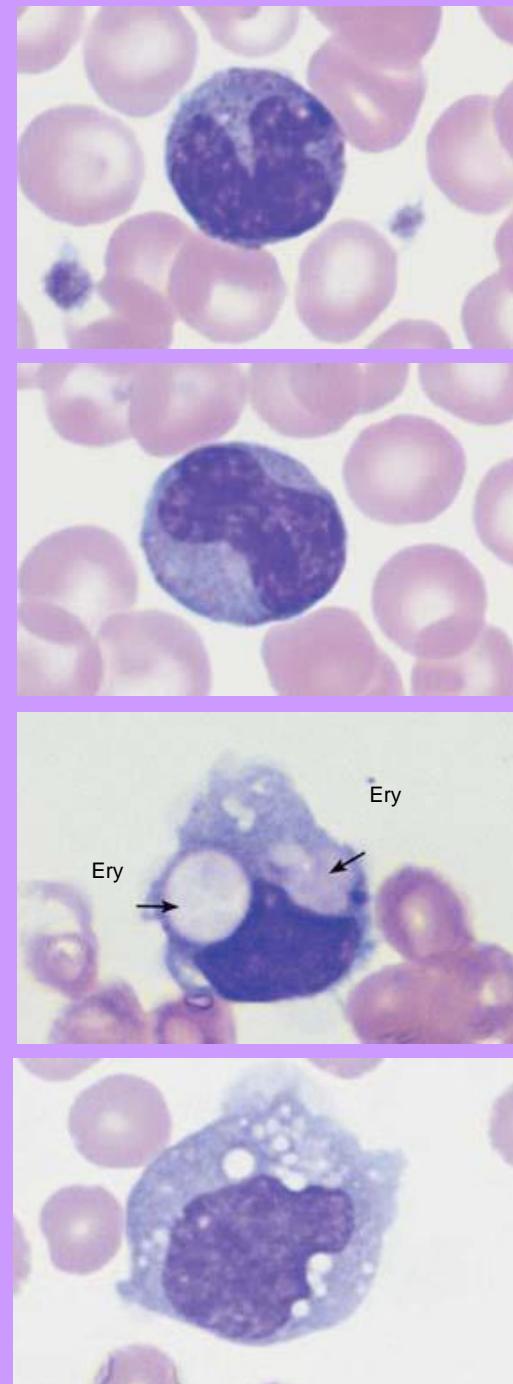
Basofilní granulocyty

- Málo pohyblivé, nefagocytují
- Granula s obsahem heparinu, histaminu, směs leukotrienů → **vasodilatace, zvýšená permeabilita cév**
- V membráně receptory pro IgE
- Uplatnění při alergických reakcích

Monocyty – Makrofágy I.

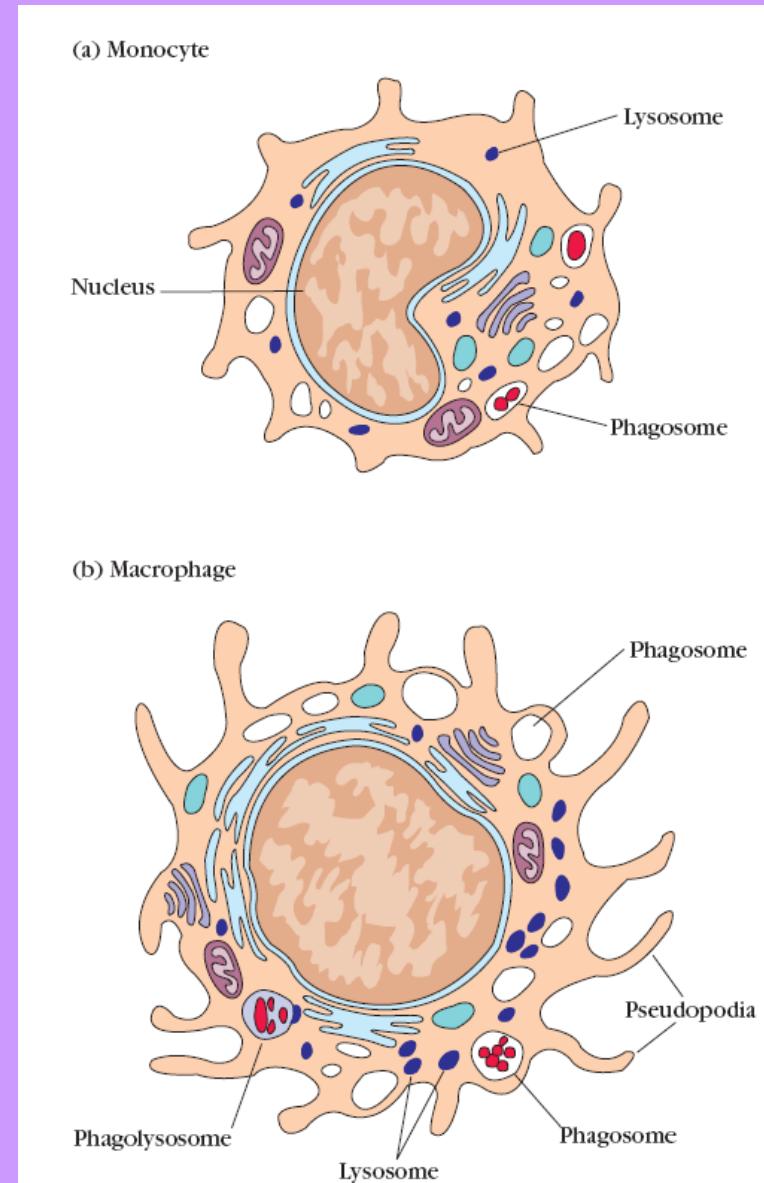
- Největší morfologická variabilita mezi leukocyty
- Vejčité jádro, nepravidelné kontury, invaginace, pseudopodií podobné cytoplasmické procesy
- Nárůst populace nad $850/\mu\text{L}$ indikuje imunitní obrannou reakci
- Součástí mononukleárního fagocytárního systému (MFS, dříve RES) – monocyty - krev, makrofágy – tkáň
- Nemají zvláštní prekursor s diagnostickou hodnotou

Monocyty – Makrofágy II.

-Tvorba monocytů = kostní dřeň
→ vstup do krve (cirkulace cca ~8h)
→ migrace do tkání → zvětšení (5-10x) a nárůst počtu a komplexity organel (lysozymů, mitochondrií) = **MAKROFÁG**

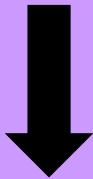
- Některé vázané v tkáních:
alveolární makrofágy - plíce
histiocity – pojivové tkáně
kupfferovy buňky – játra
mikroglie – mozek
osteoklasty – kosti
- Volné – ameboidní pohyb v tkáních

Monocyty – Makrofágy

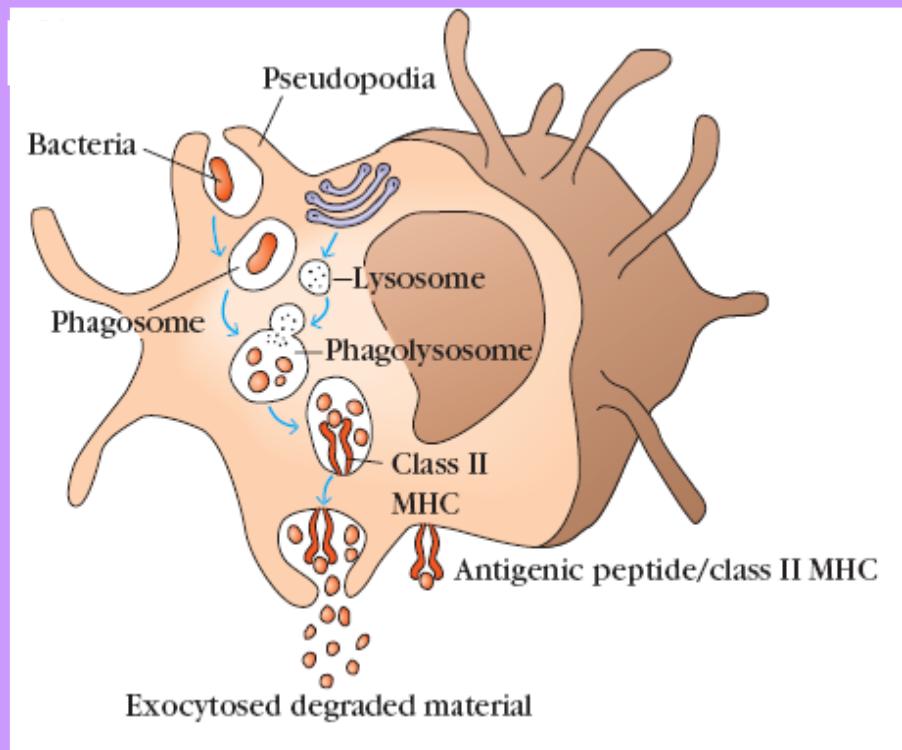
III.

Fagocytosa – stravení exogenních antigenů, nerozpustných částic, mrtvých buněk

Proces přilnutí bakterie a obalení pseudopodii

- 1) **Chemotaxe** (dle gradientu látek tvořených poškozením tkáně, imunitní reakcí)
- 2) **Přilnutí** antigenu na makrofága
- 3) **Obalení** pseudopodii = tvorba fagosomu
- 4) **Fúze s lysosomem** = fagolysosom – digesce pohlceného antigenu
- 5) **Exocytosa**

Aktivované makrofágy -fagocytosa

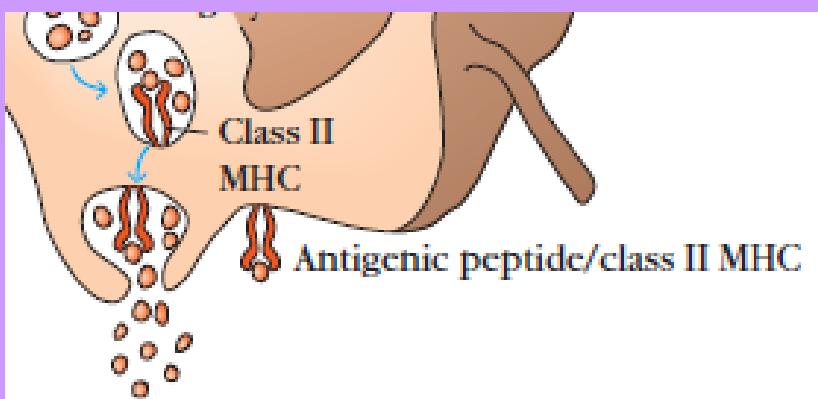
Monocyty – Makrofágy IV.

O_2 -závislé (oxidativní vzplanutí) mechanismy – ROS, RNS

O_2 - nezávislé mechanismy – defensiny, lysozym

- aktivované T_H lymfocyty → sekrece cytokinů (IFN- γ) → další zvýšení aktivity

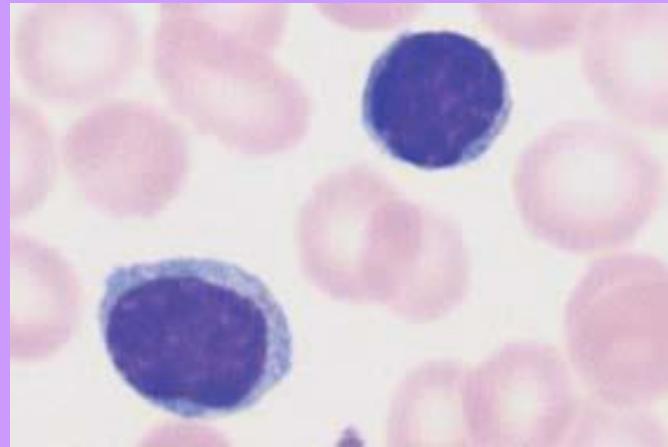
= **Antigen-Presenting Cells (obsahují MHC II. třídy) - APC**

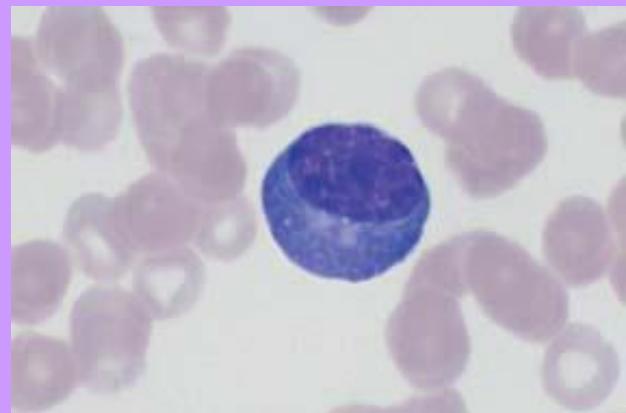
T-lymfocyt s APC (makrofágem)

Lymfocyty I.

- Přítomné v krvi, lymfě, lymfatických orgánech
- Dělí se do 3 subpopulací na základě funkce a membránových složek:
 - T-lymfocyty** – dozrávání **thymus**
 - B-lymfocyty** – dozrávání dřeň (**bone marrow**; Fabriciova burza) - konečné stadium =**plasmocyt**
 - malé, nefagocytující, naivní, G_0 buněčného cyklu, „malé“ lymfocyty – 6 μm v průměru

Lymfocyty v krvi

Plasmocyt

Nerozlišitelné na základě morfologie !!!

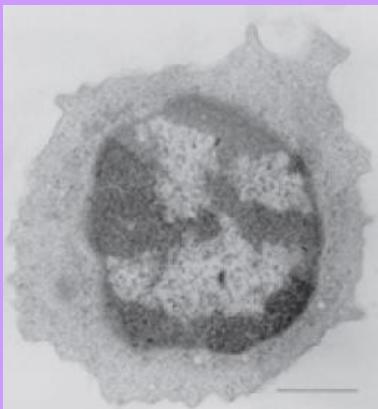
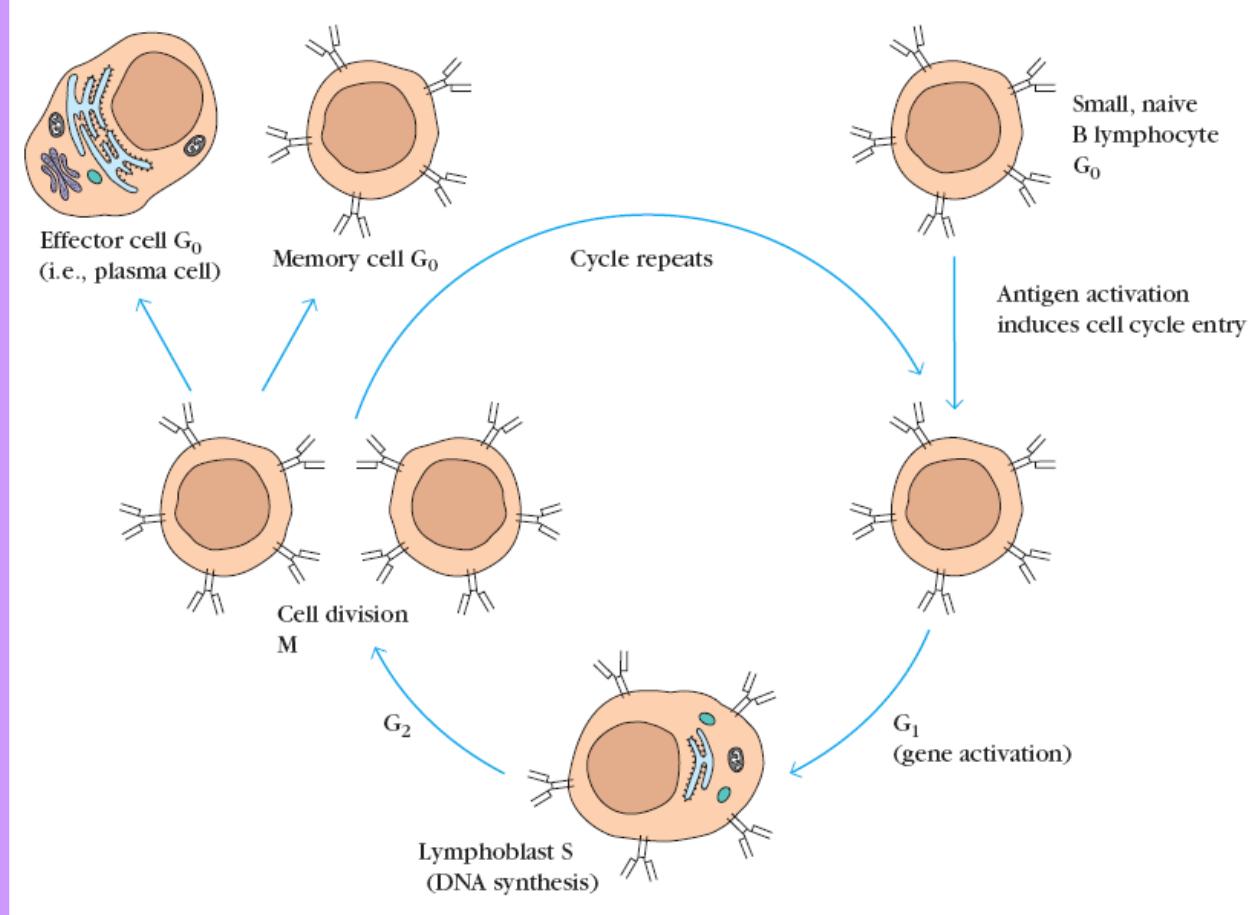
NK-buňky – velké, granulární, bez exprese škály povrchových markerů jako u B- a T-

Lymfocyty II.

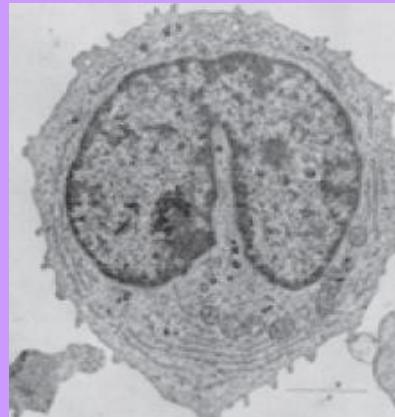
Neustále recirkulují
mezi krví a lymfou

Lymfocyt → Lymfoblast
(cca 15 μm) –
proliferace do
efektorových či
paměťových buněk

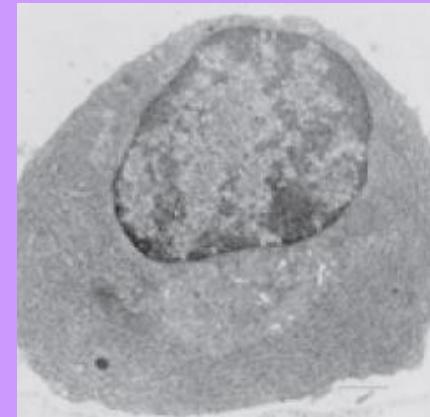
Plasmatické buňky -
rozšířené ER, excentricky
umístěné jádro

Malý lymfocyt (6 μm)

Lymfoblast (15 μm)

Plasmatická buňka (15 μm)

Lymfocyty III.

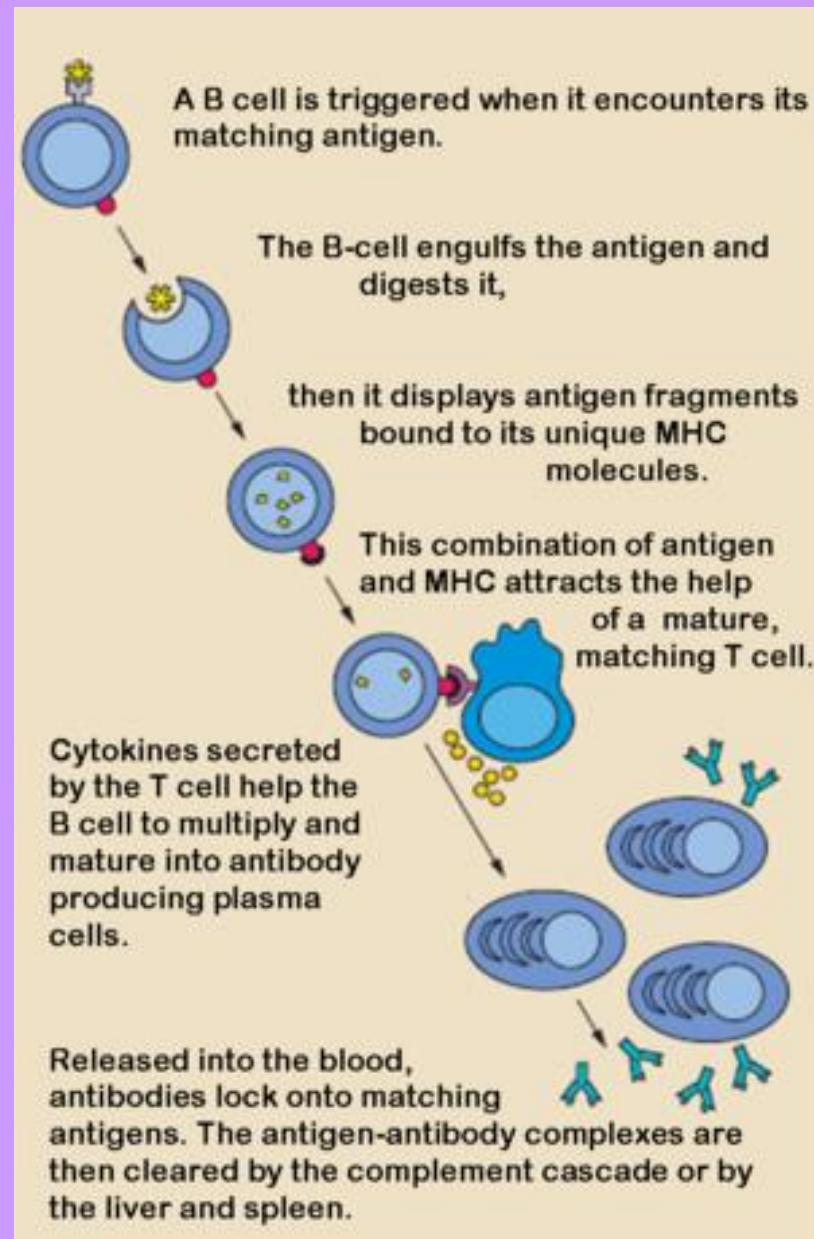
Rozdílná stádia vývoje a vývojové řady – rozlišení na základě membránových molekul reagujících s určitou monoklonální protilátkou (mAb) = **CD markery** – mAb reagující s membránovou molekulou

CD designation*	Function	B cell	T CELL		
			T _H	T _C	NK cell
CD2	Adhesion molecule; signal transduction	–	+	+	+
CD3	Signal-transduction element of T-cell receptor	–	+	+	–
CD4	Adhesion molecule that binds to class II MHC molecules; signal transduction	–	+ (usually)	– (usually)	–
CD5	Unknown	+	+ (subset)	+	–
CD8	Adhesion molecule that binds to class I MHC molecules; signal transduction	–	– (usually)	+	+ (variable)
CD16 (Fc _y RIII)	Low-affinity receptor for Fc region of IgG	–	–	–	+
CD21 (CR2)	Receptor for complement (C3d) and Epstein-Barr virus	+	–	–	–
CD28	Receptor for co-stimulatory B7 molecule on antigen-presenting cells	–	+	+	–
CD32 (Fc _y RII)	Receptor for Fc region of IgG	+	–	–	–
CD35 (CR1)	Receptor for complement (C3b)	+	–	–	–
CD40	Signal transduction	+	–	–	–
CD45	Signal transduction	+	+	+	+
CD56	Adhesion molecule	–	–	–	+

Lymfocyty IV.

B-lymfocyty:

- B (bone marrow – kostní dřeň;
Fabriciova burza u ptáků)
- rozlišení od ostatních lymfocytů -
exprese **membránově vázaných imunoglobulinů** (protilátek) (MVI) – receptory pro antigen
- cca 1.5×10^5 protilátek = identické vazebné místo pro antigen
- Interakce MVI s antigenem, s T-lymfocitem či makrofágem → aktivace a diferenciace klonů odpovídající specificity
→ paměťové buňky a **plazmatické buňky (plazmocyty)**= sekrece protilátek
→ inhibice toxinů, opsonizace
- funkce jako **APC** (antigen-presenting cell)

Lymfocyty V.

T-lymfocyty:

- T (thymus - brzlík)

- Exprese membránově vázaných receptorů (TCR) strukturně podobných imunoglobulinům

- TCR nerozpozná volný antigen

(interakce s MHC II.třídy – APC) = „MHC = major histocompatibility complex „

- rozlišeny na základě:

CD4 (pomocné, T_H , vazba s MHC II.)

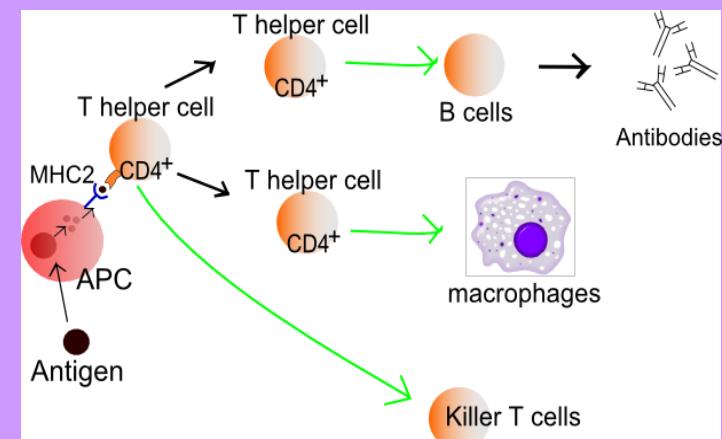
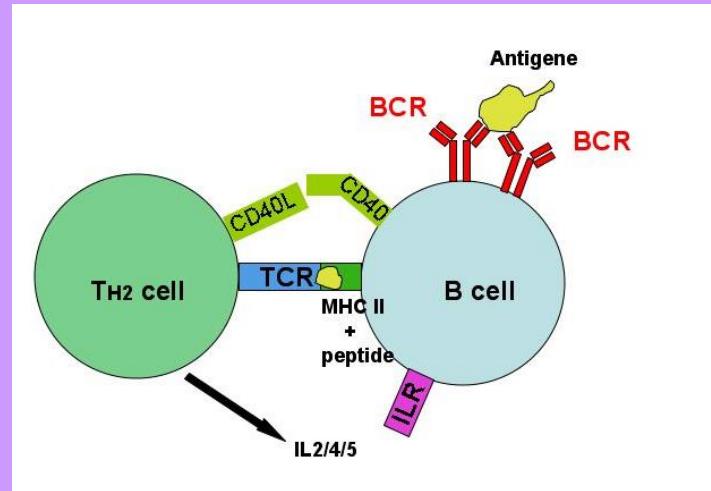
CD8 (cytotoxické, T_C , vazba s MHC I.)

- T_H aktivace rozpoznáním komplexu antigenu s MHC II.třídy → pomnožení → sekrece cytokinů

→ $T_H 1$ – T-buňky a makrofágy

→ $T_H 2$ – B-buňky a produkce protilátek

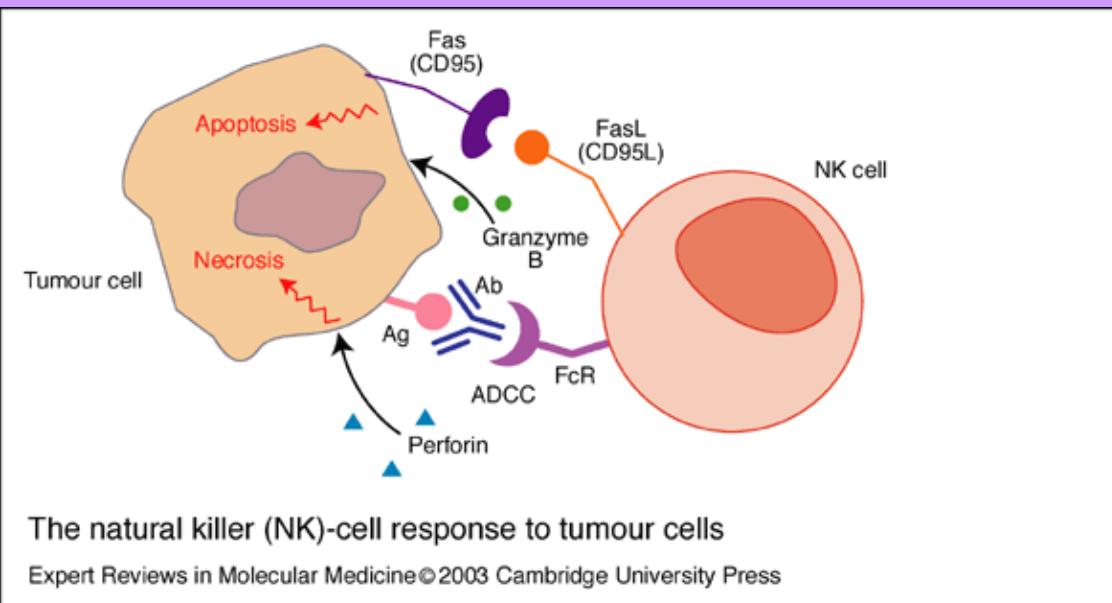
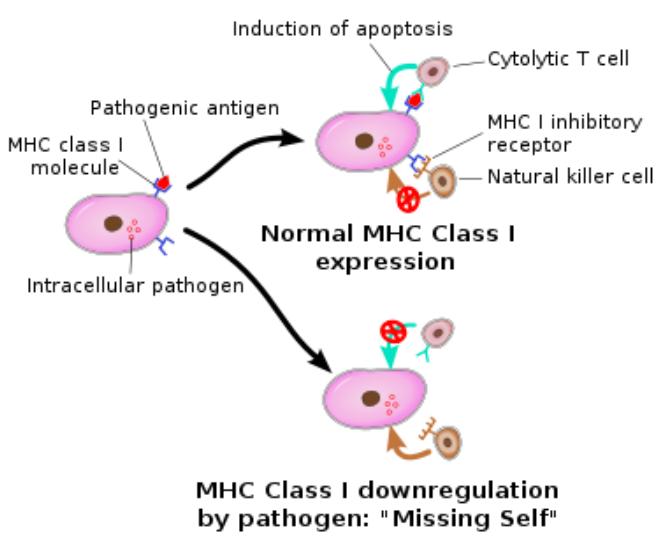
- T_C aktivace rozpoznáním komplexu antigen - MHC I.třídy (nádorové buňky, buňky změněné virem)

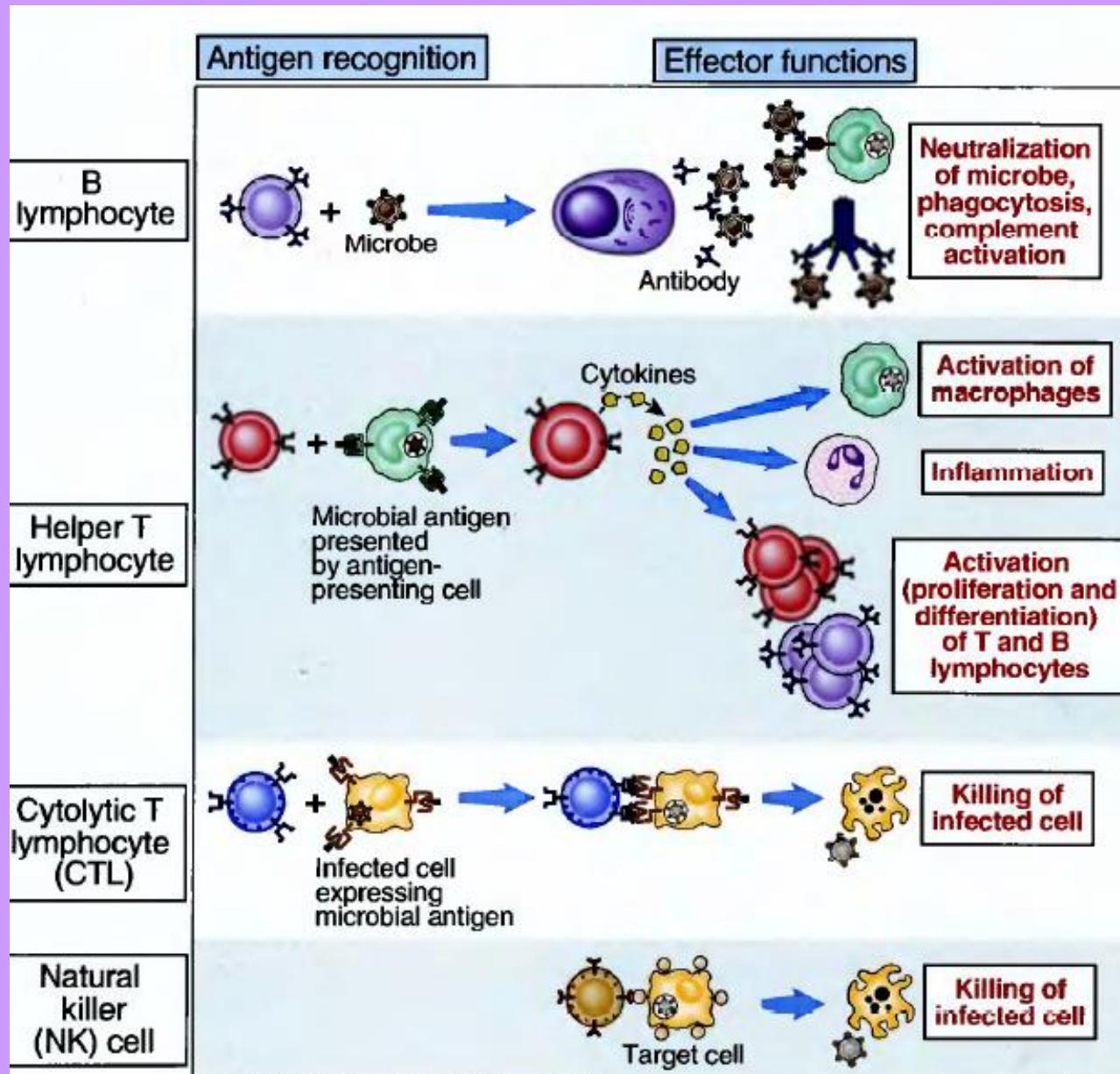
Lymfocyty VI.

NK-buňky:

- velké granulární lymfocyty **cytotoxické bez předchozí imunizace** vůči nádorovým buňkám či buňkám pozměněných virem
- neexprimují proteiny typické pro T- či B-buňky
- rozpoznání pozměněných buněk na základě – sníženého počtu MHC I.třídy, nezvyklého profilu povrchových antigenů, vazbu na karboxy terminální část protilátek (vzniklé jako reakce na přítomnost viru či nádoru) přichycených na antigen vystavený na povrchu pozměněné buňky

Přehled základních druhů lymfocytů

Vrozená imunita

Imunita – stav ochrany před infekčními chorobami (lat. *immunis* – vyjmutý, vyloučený)

Vrozená (Innate) imunita - Složky přítomné před nástupem infekce, - „1st line of defense“ - nespecifické k patogenu

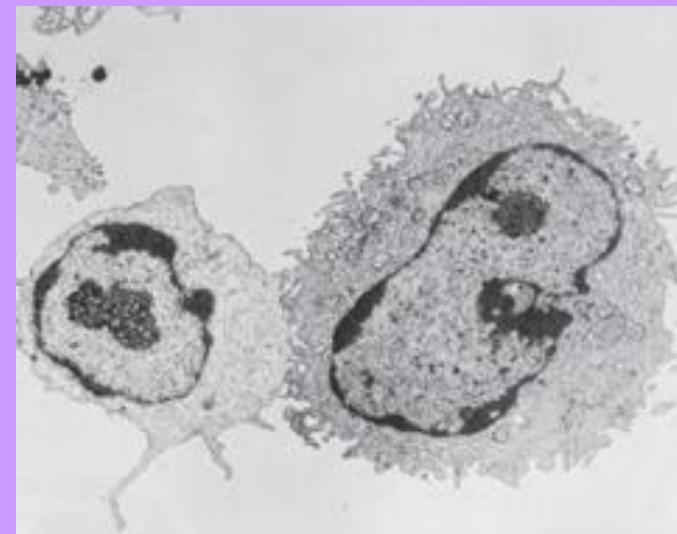
Type	Mechanism
<u>Anatomic barriers</u>	
Skin	Mechanical barrier retards entry of microbes. Acidic environment (pH 3–5) retards growth of microbes.
Mucous membranes	Normal flora compete with microbes for attachment sites and nutrients. Mucus entraps foreign microorganisms. Cilia propel microorganisms out of body.
<u>Physiologic barriers</u>	
Temperature	Normal body temperature inhibits growth of some pathogens. Fever response inhibits growth of some pathogens.
Low pH	Acidity of stomach contents kills most ingested microorganisms.
Chemical mediators	Lysozyme cleaves bacterial cell wall. Interferon induces antiviral state in uninfected cells. Complement lyses microorganisms or facilitates phagocytosis. Toll-like receptors recognize microbial molecules, signal cell to secrete immunostimulatory cytokines. Collectins disrupt cell wall of pathogen.
<u>Phagocytic/endocytic barriers</u>	
	Various cells internalize (endocytose) and break down foreign macromolecules. Specialized cells (blood monocytes, neutrophils, tissue macrophages) internalize (phagocytose), kill, and digest whole microorganisms.
<u>Inflammatory barriers</u>	
	Tissue damage and infection induce leakage of vascular fluid, containing serum proteins with antibacterial activity, and influx of phagocytic cells into the affected area.

Specifická (Adaptive) imunita

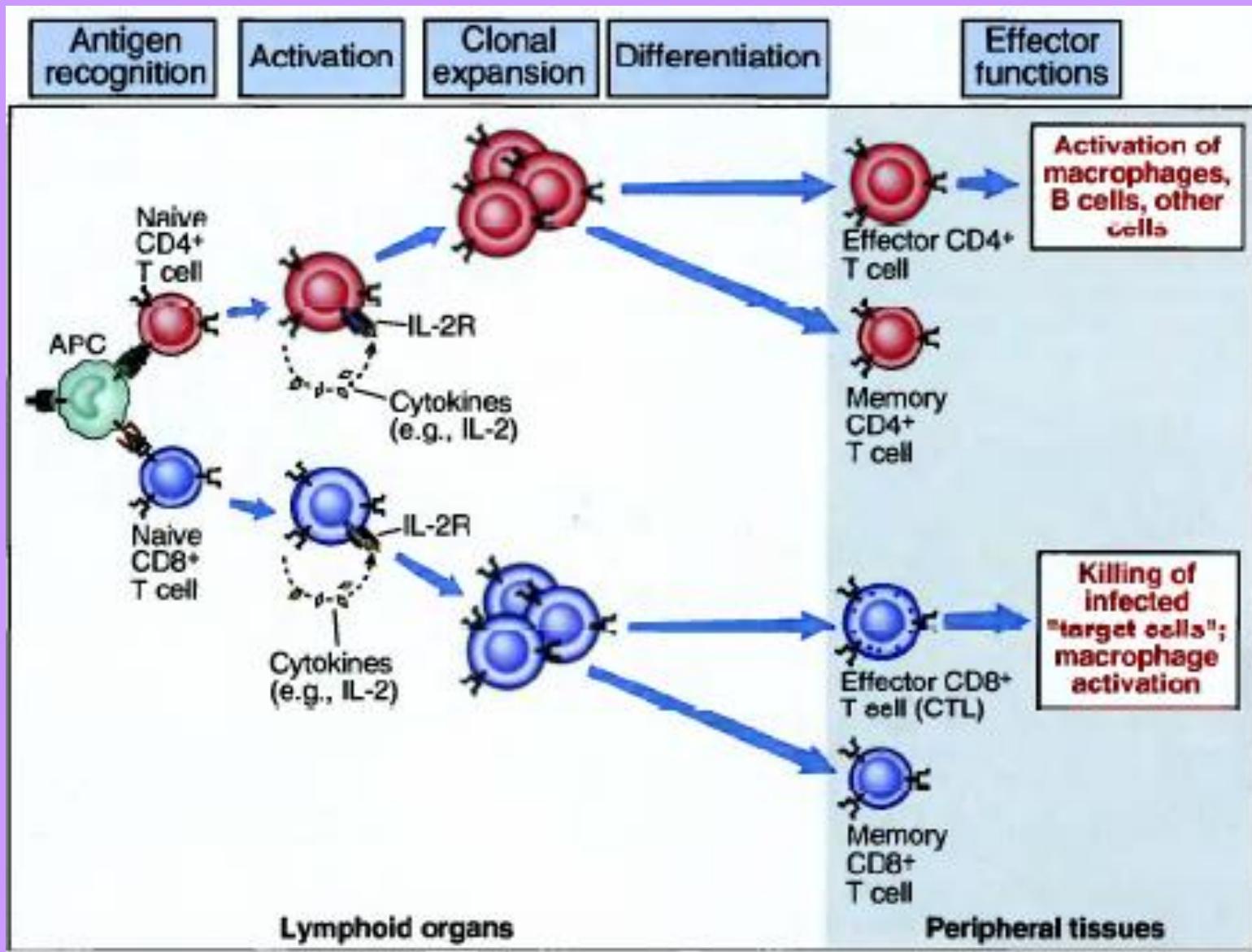
- Rozpoznání a eliminace cizích mikroorganismů a molekul (antigenů)
- Antigenní specifita - schopnost rozpozнат rozdílné proteiny
- Diversita – produkce obrovského množství rozpoznávacích molekul
- Imunologická paměť – opakované setkání s antigenem produkuje silnější imunitní reakci
- Schopnost rozpozнат cizí od vlastního
- Nutnost kooperace mezi Lymfocyty a APC (makrofágy)

B-lymfocyty – MVI, po interakci s patogenem – dělení a diferenciace do paměťových B-lymfocytů a plasmatických buněk (sekrece protilátek)

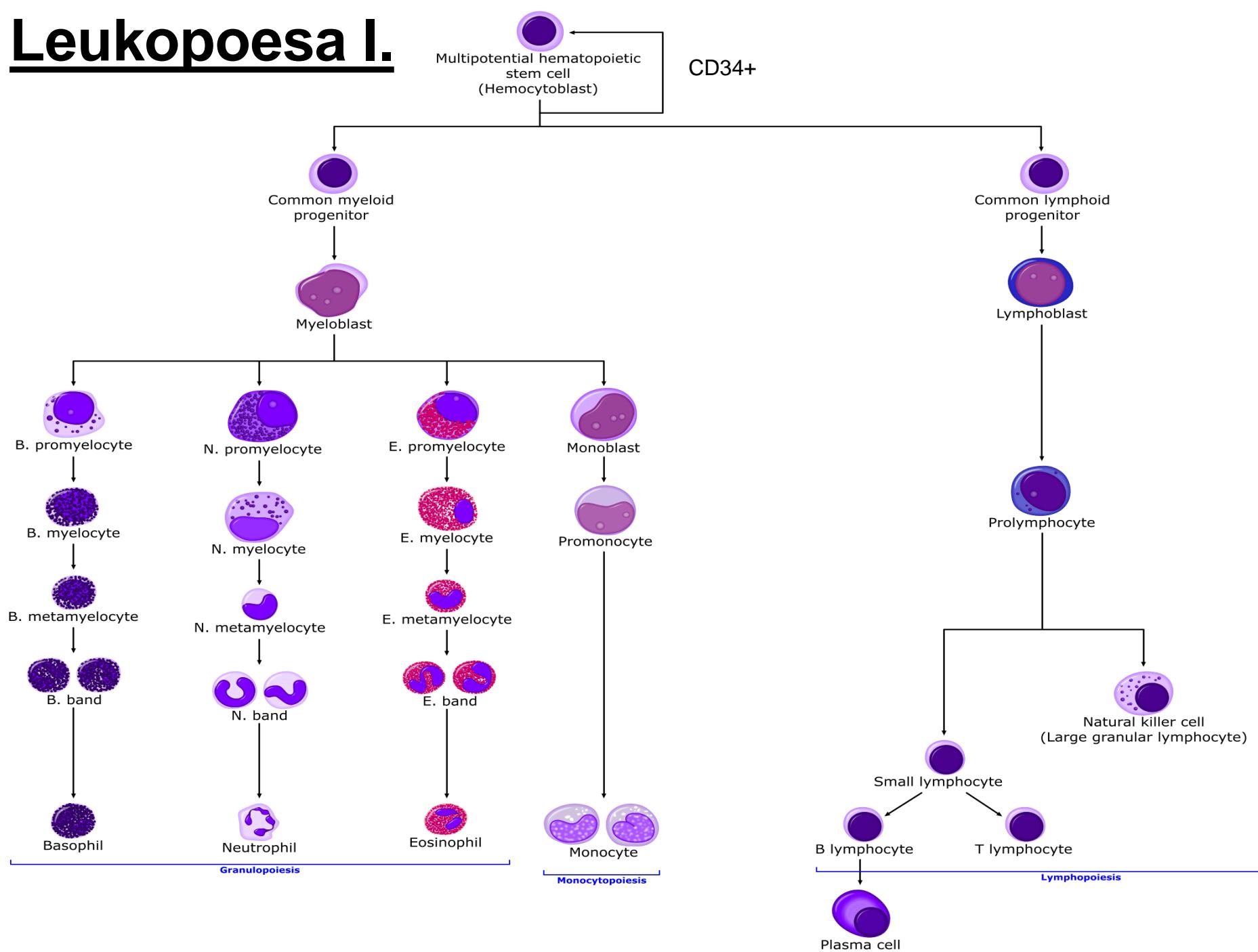
T-lymfocyty – **exprese TCR** (strukturně podobné protilátkám), **rozpoznává pouze komplex Antigen-MHC** (prezentace antigenu); **interakce s APC** (makrofágy, B-lymfocyty)

Specifická imunita II.

Leukopoiesis I.

Leukopoiesa II.

1-myeloblast (začátek azurofilní granulace), 2-promyelocyt (mnohá velká azurofilní granula)

Myeloblast – první rozpoznatelný, kulatá až oválná buňka, v krvi jen při patologii; úzká vrstva lehce basofilní cytoplasmy; jemná mřížkovitá jaderná struktura, 14-20 μm , 1-5% v dřeni

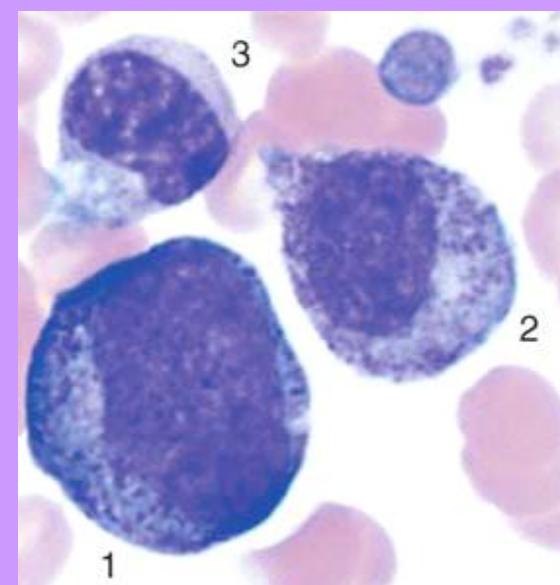
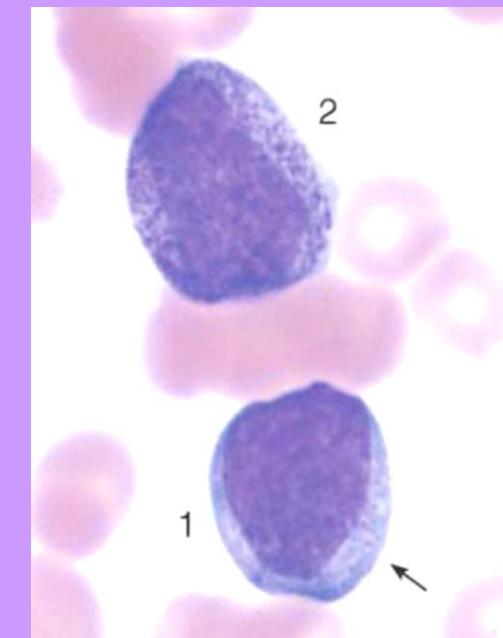
Promyelocyt – široká vrstva basofilní cytoplasmy s azurofilními granuly obsahující peroxidasy, hydrolasy, atd., až 27 μm , vedle megakaryocytu největší v dřeni, 1-8% v dřeni

Myelocyt – menší než promyelocyt, světlejší cytoplasma, asi 18 μm , široká variabilita morfologie, 15-20% v dřeni

Metamyelocyt – „mladé granulocyty“, jádro se pomalu mění na ledvinovité, neschopné se dělit, následuje už jen vyzrávání, kontrakce jádra, 12% ve dřeni,

1-promyelocyt, 2-myelocyt, 3-metamyelocyt

- Výskyt v krvi jen při stresu, infekci.

Leukopoiesa III.

Malý granulocyt (band cell, tyčka, nesegmentovaný granulocyt) – termín „band cell“ použít jen když všechny jaderné sekce přibližně stejné šířky, nečleněné jádro tvaru paličky, nebo tyčky, velké množství cytoplasmy vůči jádru

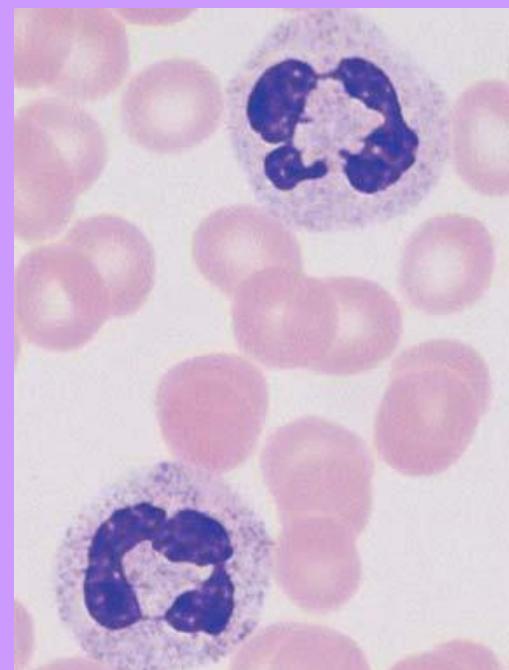

Segmentovaný neutrofil – tvoří se rostoucí kontrakcí jádra, v konečné fázi jsou jaderné segmenty spojeny pouze úzkými můstky jaderného chromatinu, cytoplasma se barví od skoro bezbarvé do jemně růžové či fialové, granuly často stěží viditelné tečky, počet segmentů roste s věkem buňky

normální distribuce: 10-30% - 2 segmenty, 40-50% - 3 segmenty, 10-20% - 4 segmenty, 0-5% - 5 segmentů,

posun doleva k menšímu počtu segmentů → reaktivní aktivace

posun doprava → nedostatek B12 či kyseliny listové

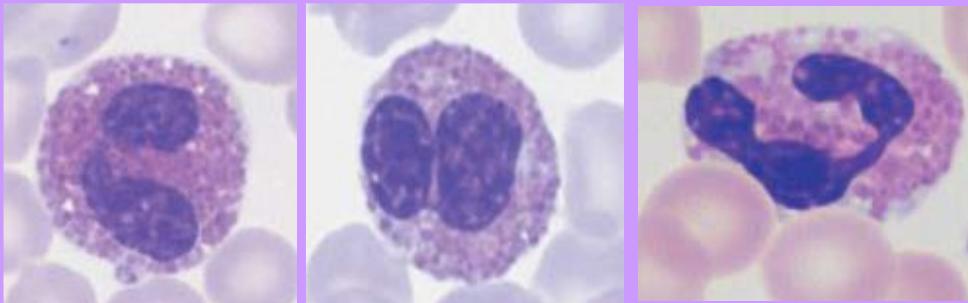

Segmentované neutrofily
granulocyty

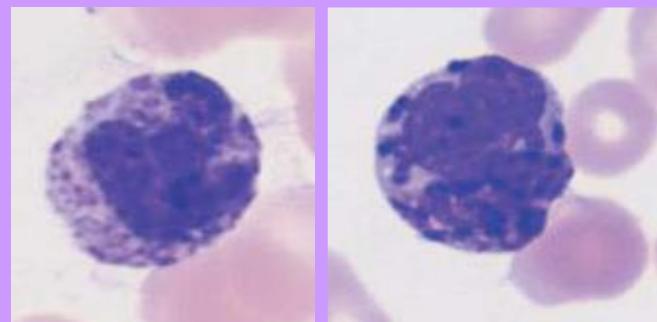
Leukopoiesa IV.

Eosinofilní granulocyty –

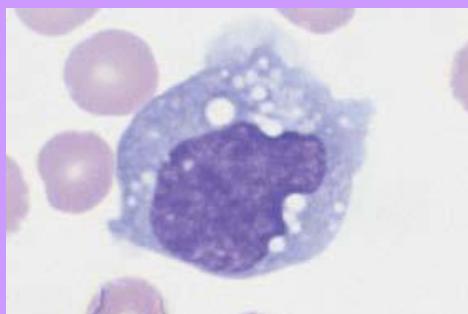
rozpoznatelný v dřeni ve stadiu promyelocytu, velká granula barvící se modro červeně, jádro většinou 2 segmenty, zvýšený počet u alergií, parazitárních nemocí

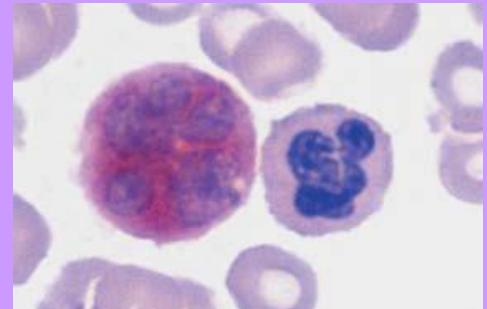
Basofilní granulocyty – rozpoznatelný v dřeni ve stadiu promyelocytu, velká granula barvící se černo-fialově, jádro překryto bazofilními zrnky, zvýšené množství u hypersenzitivních reakcí

Monocyty – nejrozmanitější ze všech buněk, vejčité jádro, 20-40 µm, charakterizace monocytu se liší dle polohy odečtu z nátěru, nemají prekursor, který by se dal použít s diagnostickou relevancí – nárůst = imunitní reakce, pokles = leukemie

Fagocytující monocyt

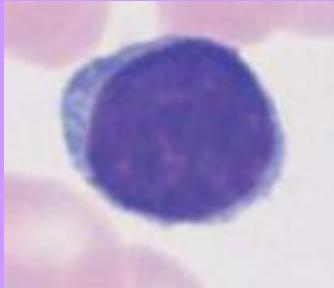
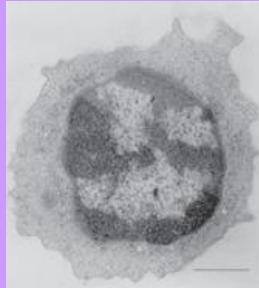

Barvení na esterasu, marker pro monocyty

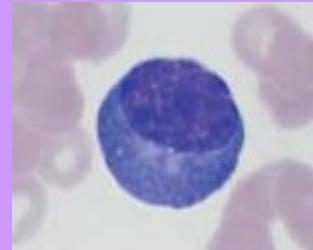
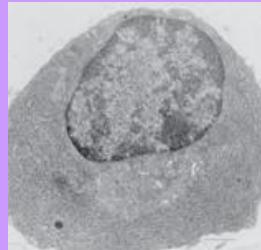
Leukopoiesa V.

Lymfocyty – produkovány v mízních uzlinách, slezině, kostní dřeni

- nezralé prekursory nejsou vypouštěny do krve → nemají diagnostickou hodnotu
- maximálně lze najít „malé lymfocyty“ s oválným až kulatým jádrem s 6-9 µm v průměru, hustý, hrubý chromatin, cytoplasma se ovíjí kolem jádra a je slabě zásaditá
- **nerozlišitelné** na základě morfologie
- velké lymfocyty jsou většinou NK buňky
- plasmatické buňky se nachází jen zřídka v krvi

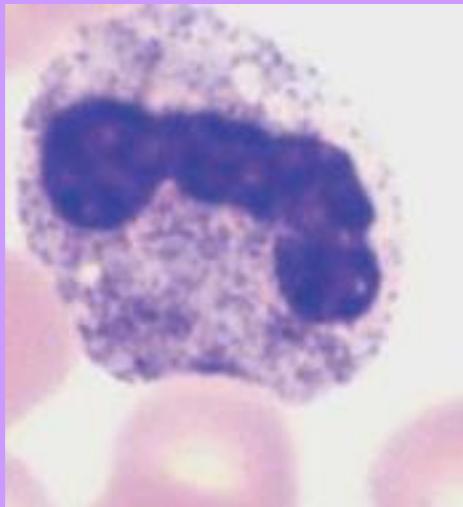
Malý
lymfocyt

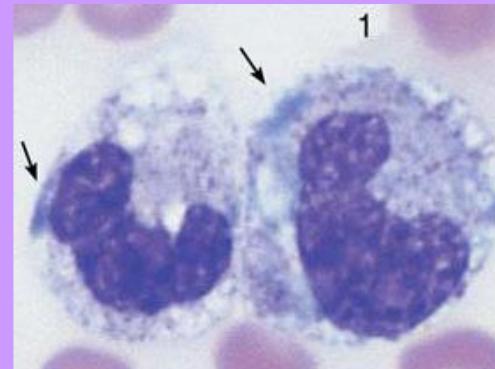
Plasmatická
buňka

Úkazy v barvení leukocytů

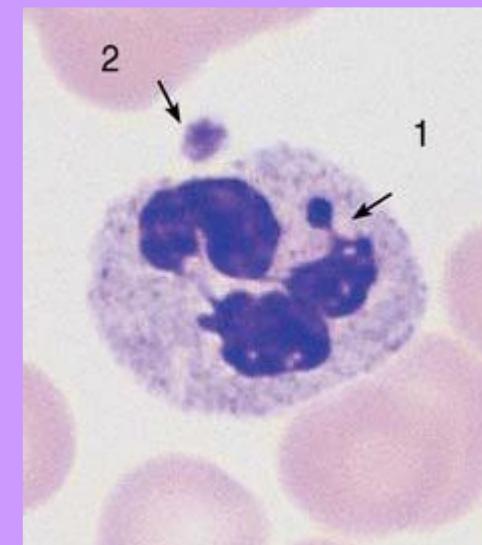
Toxická granulace – normálně slabě barvená granula se barví rudě až fialově = následek akce proti bakteriím, proteinům v důsledku infekce, autoimunitní choroby (chronická polyarthritida) → následek je nález cytoplasmatických vakuol = konečné stadium fagocytosis (**Dőhle bodies**)

Toxická
granulace
neutrofilního
granulocytu

Sepse s toxickou granulací,
vakuoly a Dőhlova tělíska

1 - bubnová palička,
2 - trombocyt

Jaderné přívěsky – drobná chromatinová tělíska zůstávající připojena přes tenký most, vypadají jako palička na buben, přisedlá kulička, malá tenisová raketa. Pouze palička odpovídá X-chromosomu (sexchromatin), který se oddělil v procesu segmentace. Minimum 6 z 500 granulocytů s tímto znakem naznačuje ženské pohlaví

Lymfatické / lymfoidní orgány

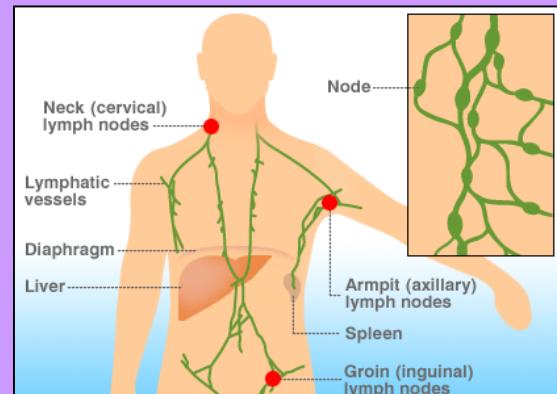
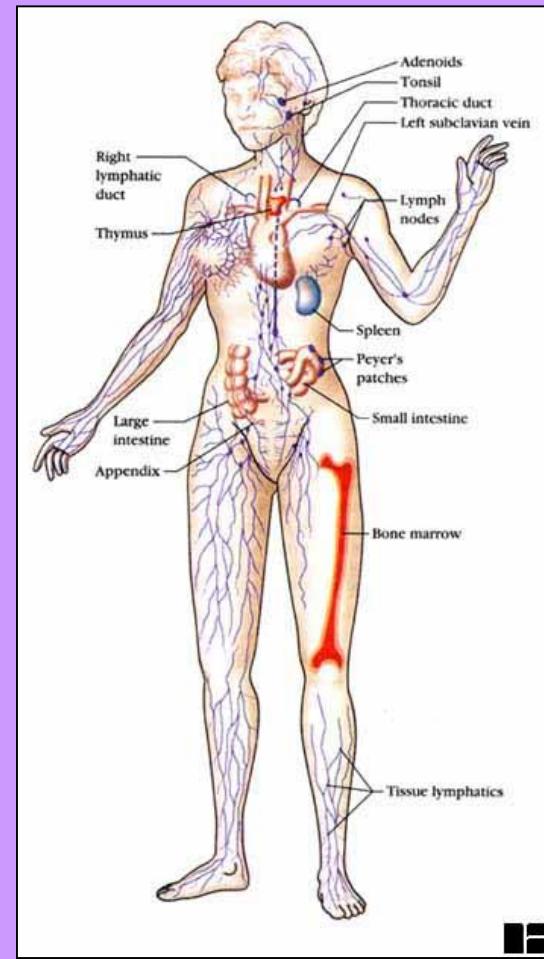
**Primární – thymus (brzlík), kostní dřeň –
vyzrávání lymfocytů**

**Sekundární – lymfatické uzelny, slezina –
interakce s antigenem**

**Spojení skrz krevní cévy a lymfatický systém =
sít' kanálů sbírajících tekutinu která unikla z
cév do tkání**

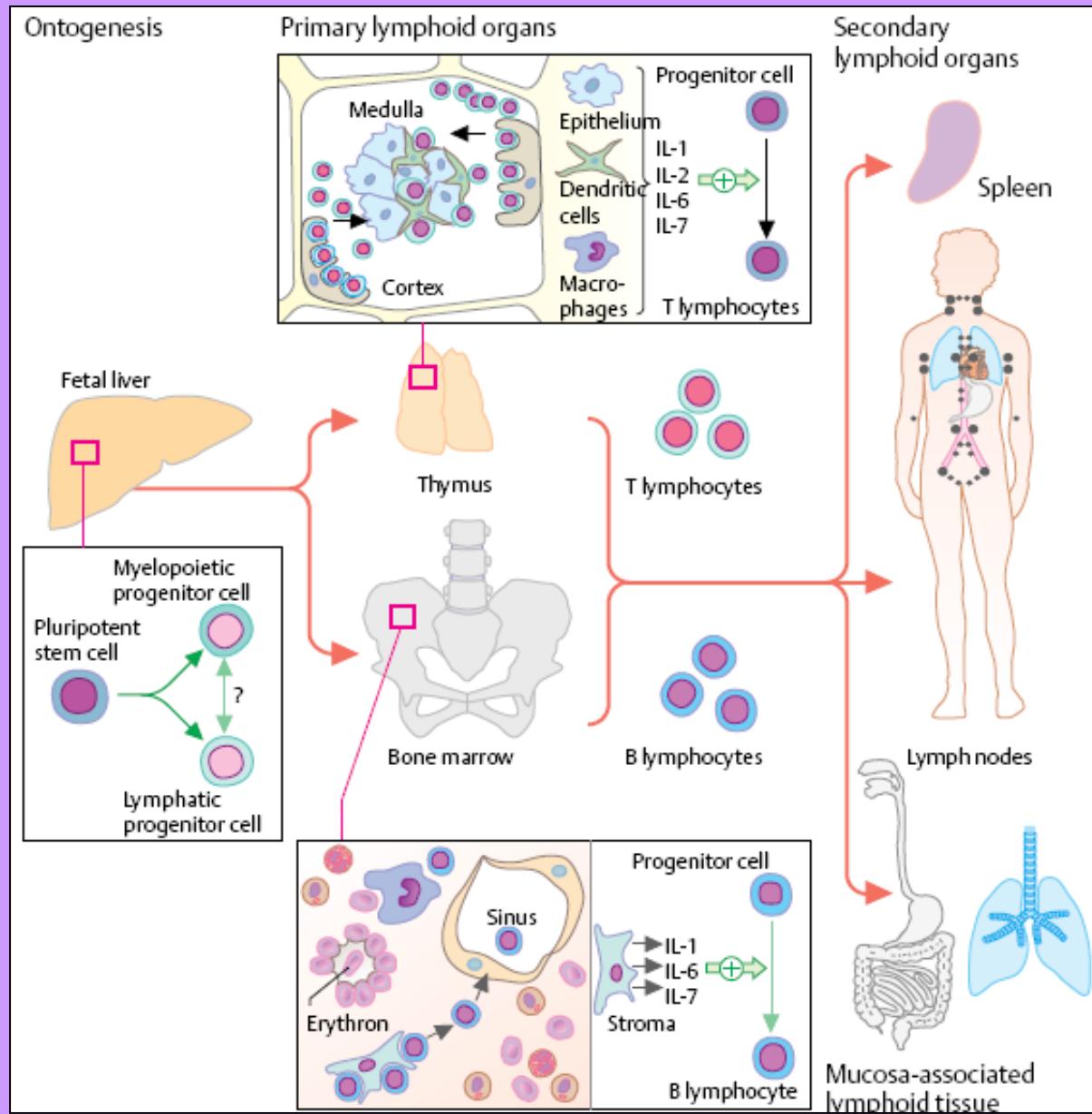
**Lymfa = zbytky intersticiální kapaliny, proudí z míst
pojivoých tkání do malých lymfatických kapilár a
potom do větších sběrných lymfatických cév**

**Největší lymf.céva = thorakální / hrudní kanál
- pohyb lymfy – kontrakce svalů**

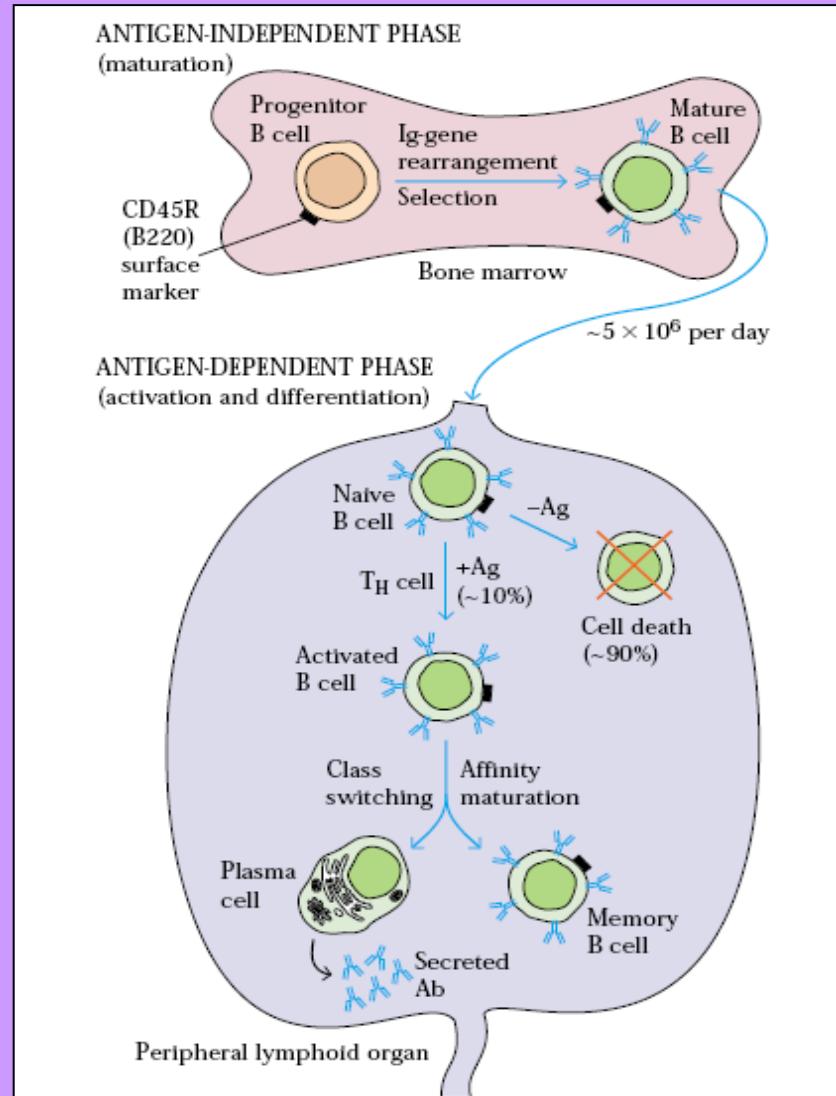
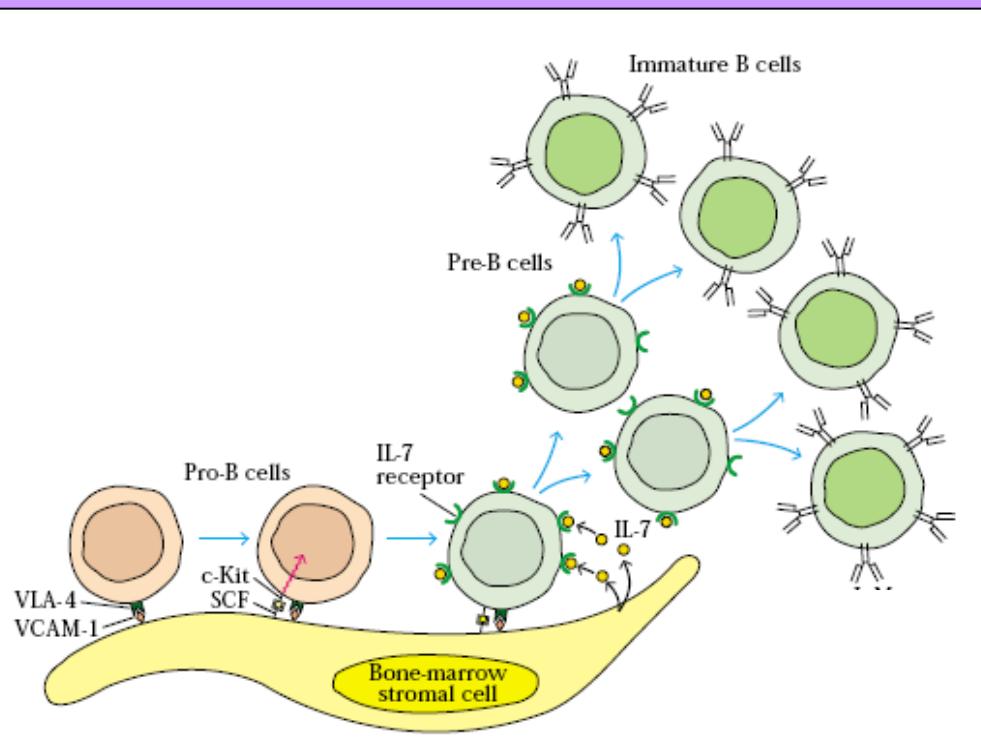
Ontogenese lymfatického systému

- Všechny buňky z HSC (CD34+)
- CD34+ již fetální játra
- Od 13.týdne vývoje, migrace do kostní dřeně či do brzlíku = **primární lymfoidní orgány**
- T-lymfocyty = thymus
- B-lymfocyty = kostní dřeň
- T-lymfocyty v brzlíku = selekce, differenciace, autoreaktivní zanikají
- Vyzrálé lymfocyty migrují do sekundárních/ periferních lymfatických orgánů

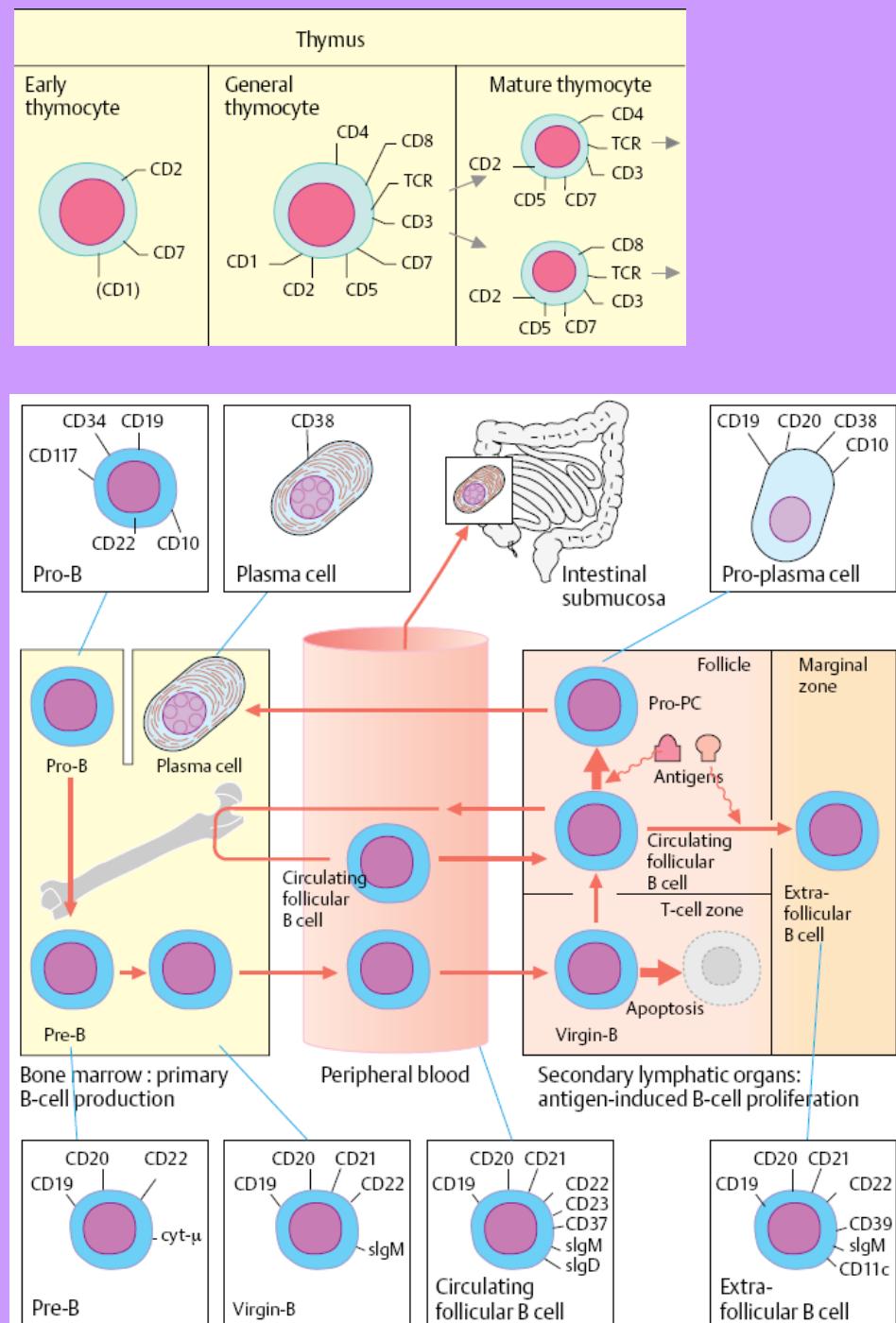
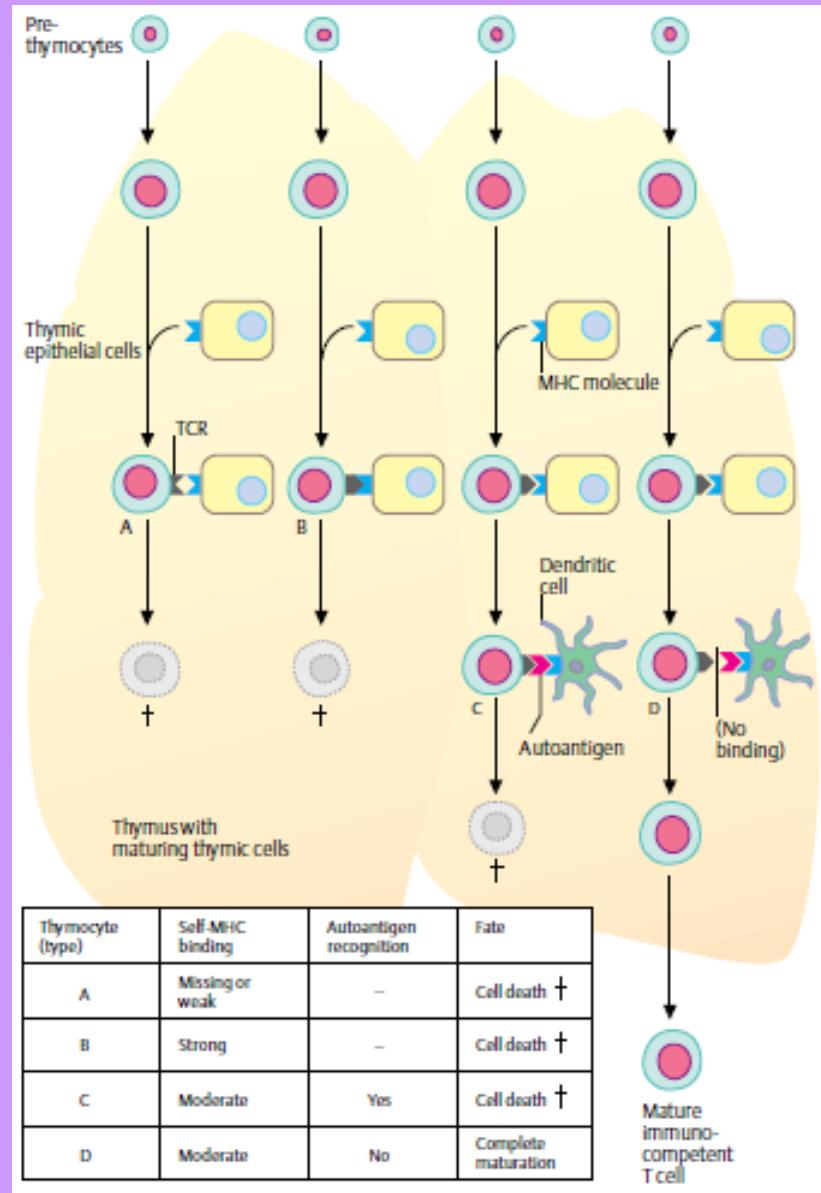

Diferenciace lymfocytů - kostní dřeň

- Gelovitá tkání v dutině kosti
- Hematopoetická Červená dřeň (Red marrow) a Žlutá dřeň (Yellow marrow)
- Stroma - fibroblasty, makrofágy, adipocyty, osteoblasty, endoteliální buňky
- Stromální buňky interagují s B-lymfocyty, produkce cytokinů
- Selekcce a eliminace autoreaktivních B-lymfocytů

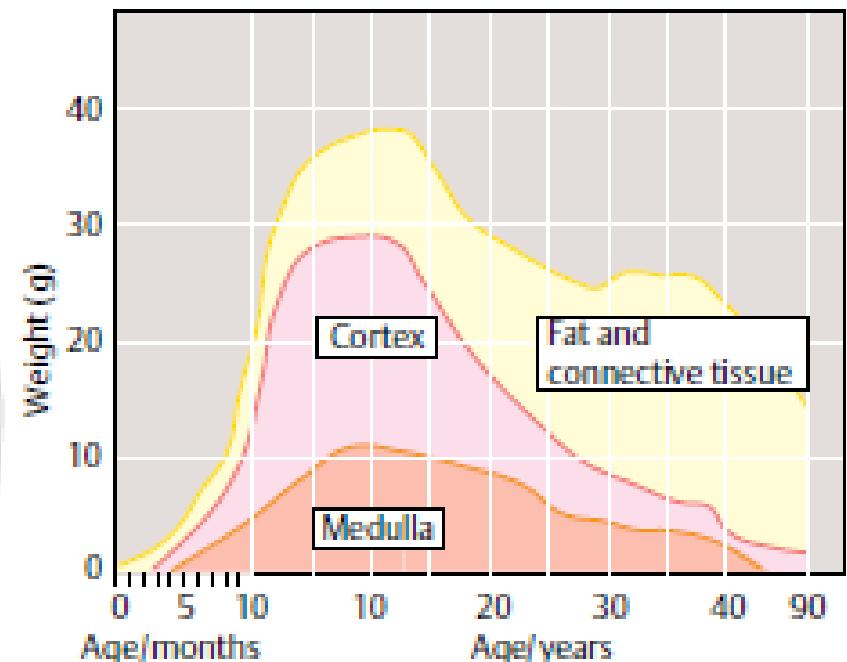
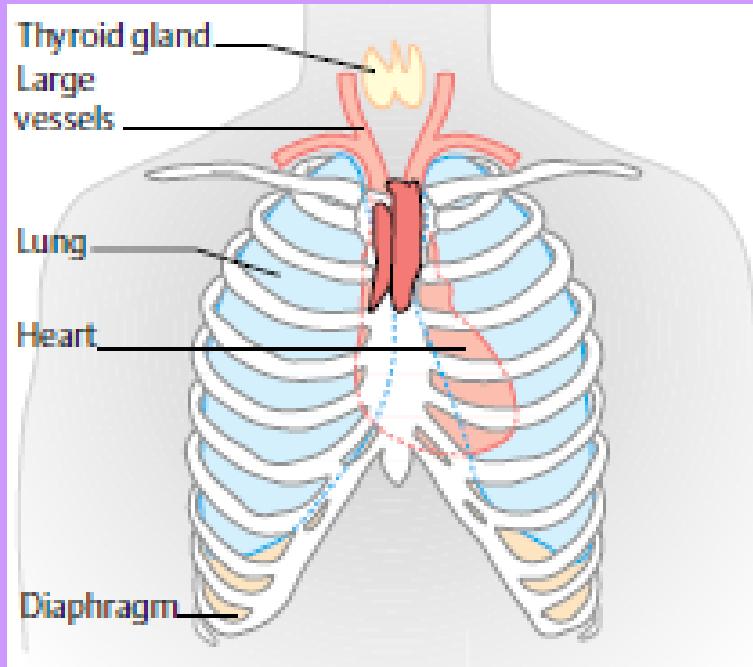

Diferenciace lymfocytů - brzlík

Thymus / Brzlík I.

- Plochý, dvoulaločnatý orgán
- Umístění mezi hrudní kostí a velkými cévami
- Velikost závisí na věku (max. 40g kolem 10 roku) → náhrada funkčního parenchymu tukem a fibrózní tkání (stáří)
- Místo vývoje T-lymfocytů
- Zisk repertoáru antigenně specifických receptorů (TCRs)
- Po vyzrání opouští T-lymfocyty thymus a cirkulují mezi krví a sekundárními lymfoidními orgány

Každý lalok je rozdělen fibrózními přepážkami na menší laloky = vnější vrstva (**cortex**) a vnitřní vrstva (**medulla**).

Cortex – husté shluky nezralých lymfocytů (vysoká mitotická aktivita, **thymocyte**)

Medulla – řídce osídlena lymfocyty, obsahuje Hassalova tělíska

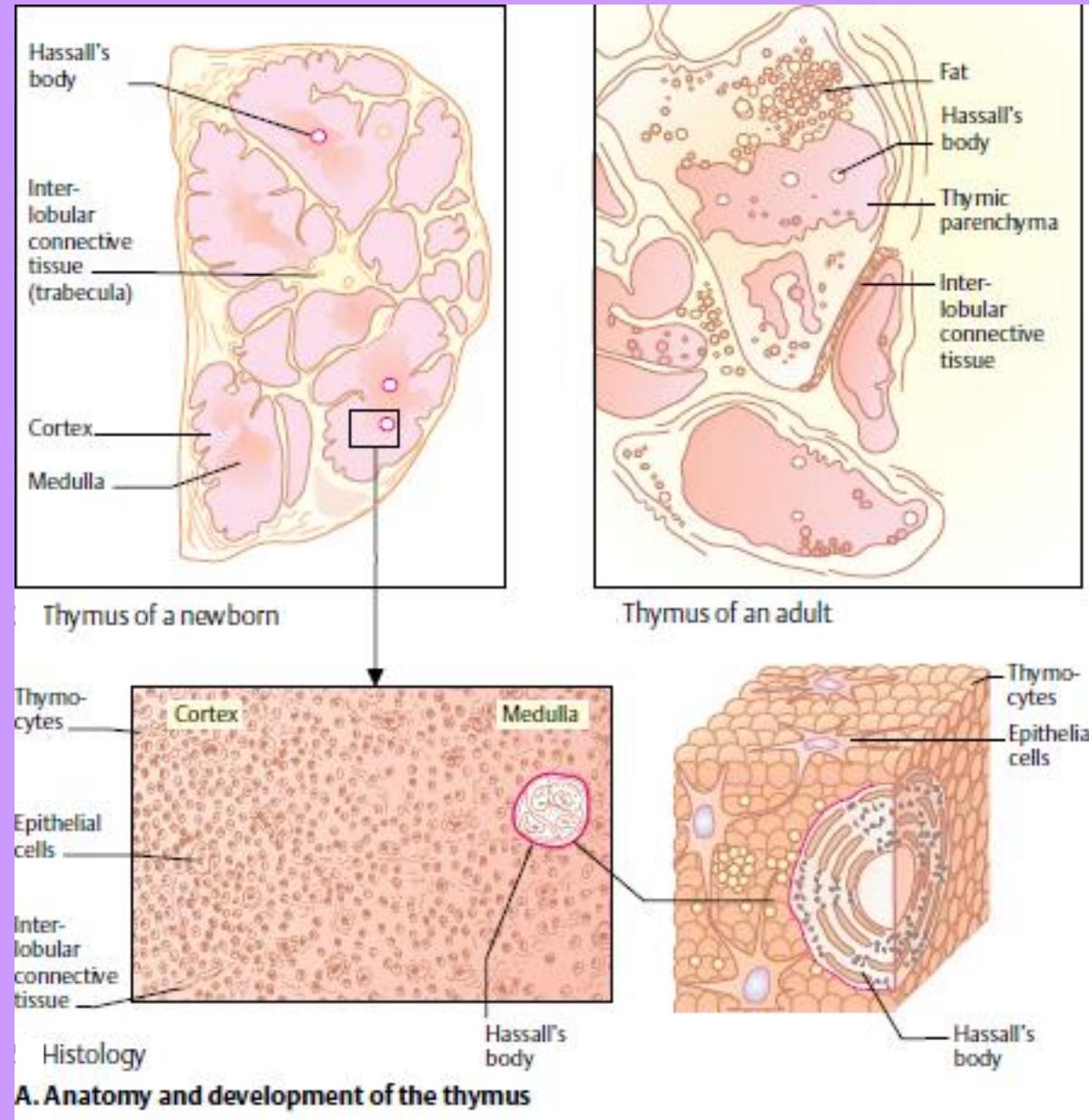
Prokříženy sítí stromálních buněk (epitheliální, dendritické, makrofágy) = Interakce s thymocyte

Intrathymová bariéra

Thymocyte – citlivé na kortison (cortex), stávají se rezistentnější vyzráváním (medulla)

Studium funkce pomocí **Thymektomie**

Thymus / Brzlík II.

Slezina I.

- cca 200 g, vejčitý útvar, levá abdominální dutina
- **filtrace krve a zachycení antigenů**
- **není zásobena lymfatickými cévami**
- antigeny a lymfocyty vstupují skrz slezinnou arterii
- Složení červená a bílá dužina/dřeň, odděleny difuzní marginální zónou

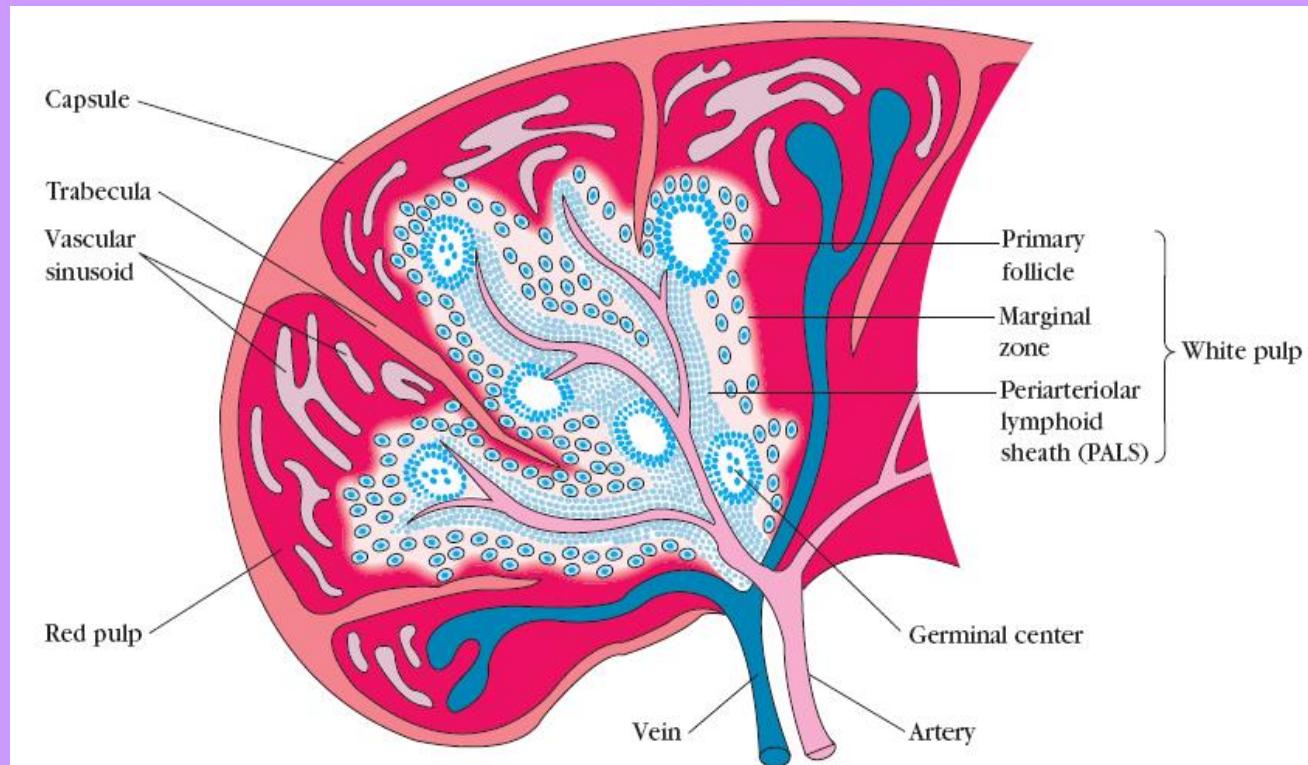
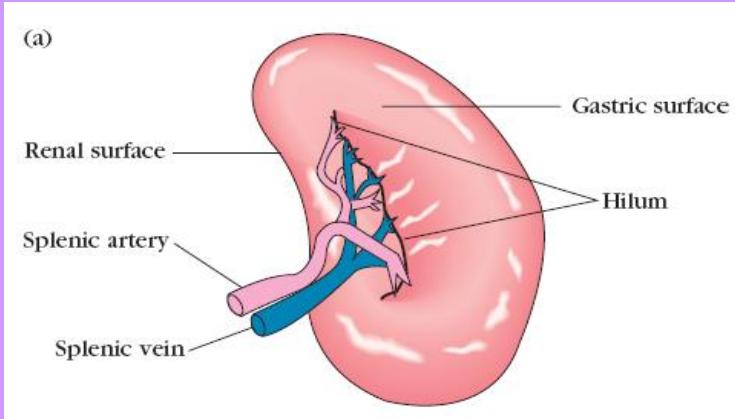
- Bílá dužina – lymfocyty – (T-) obklopují slezinnou arterii (PALS)

- Červená pulpa –
makrofágy + erytrocyty

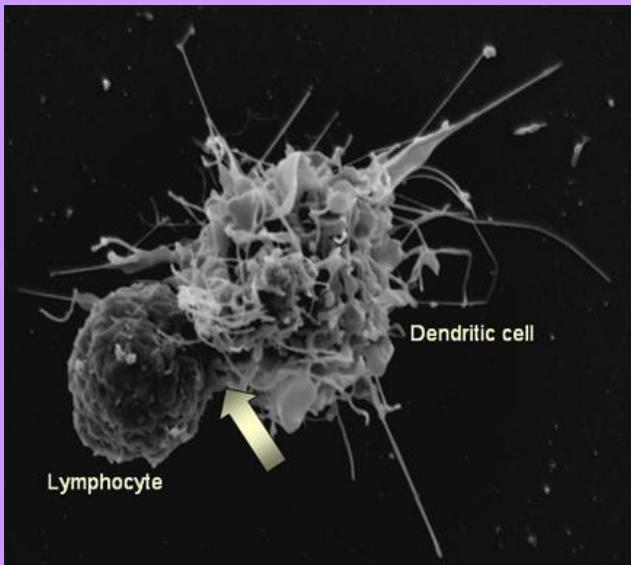
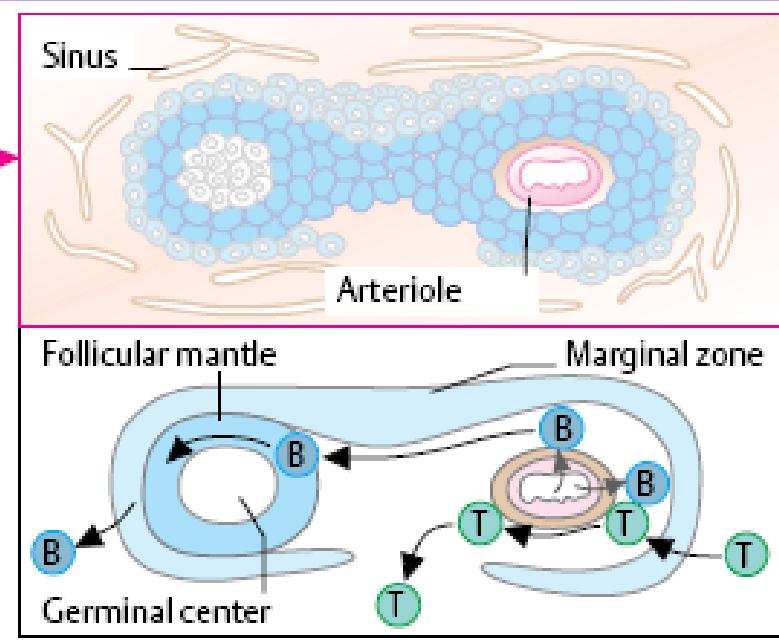
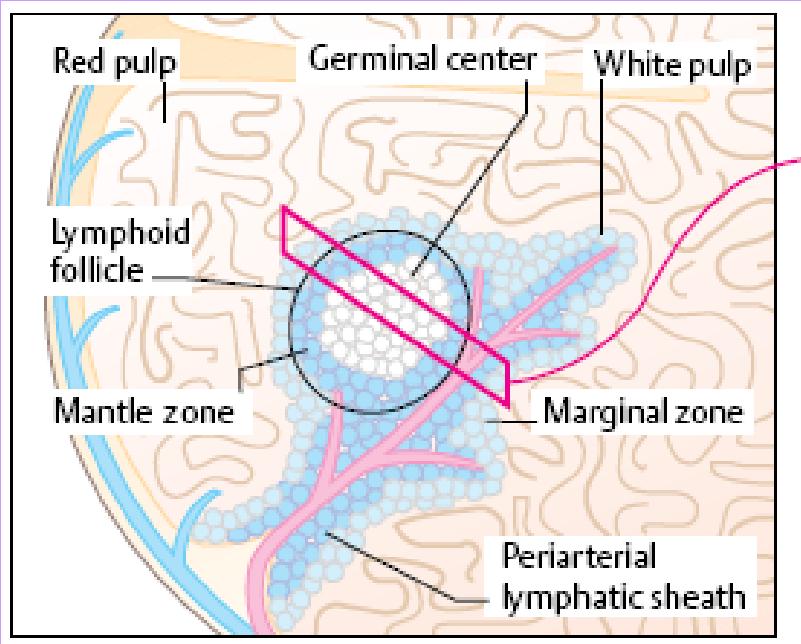
**-T-lymfocyty
obklopeny B-lymfocyty
(marginální zóna)**

**-Malé shluky B-
lymfocytů uvnitř
marginální zóny =
primární folikuly**

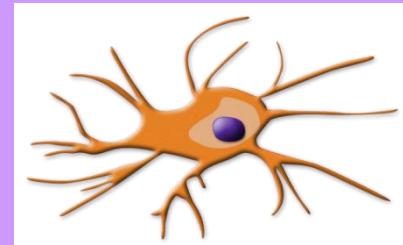
**-Splenektomie vede k
bakteriálním infekcím**

Slezina II.

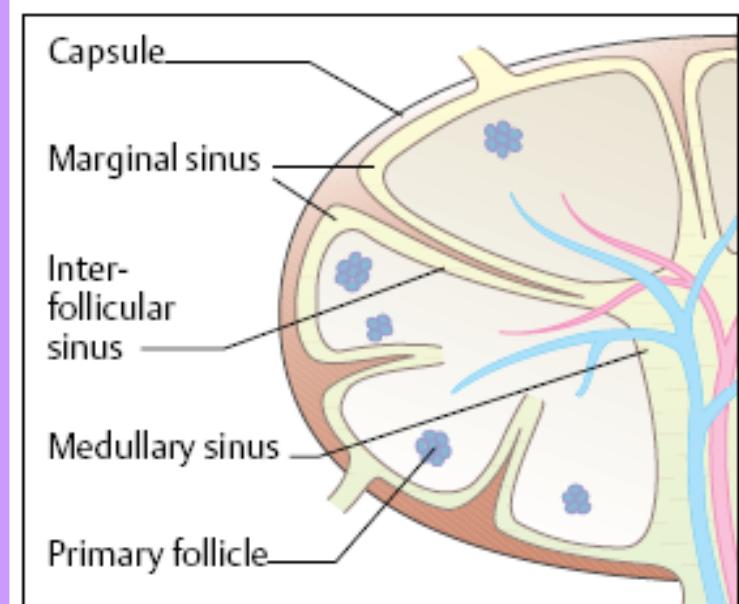

Vstup antigenu a lymfocytů skrz **arterii** → přesun do marginální zóny – zachycení antigenu APC (dendritické buňky) a presentace T-lymfocytům → Aktivace B-lymfocytů a přesun do folikulů a vývin v sekundární folikuly s germinálními centry

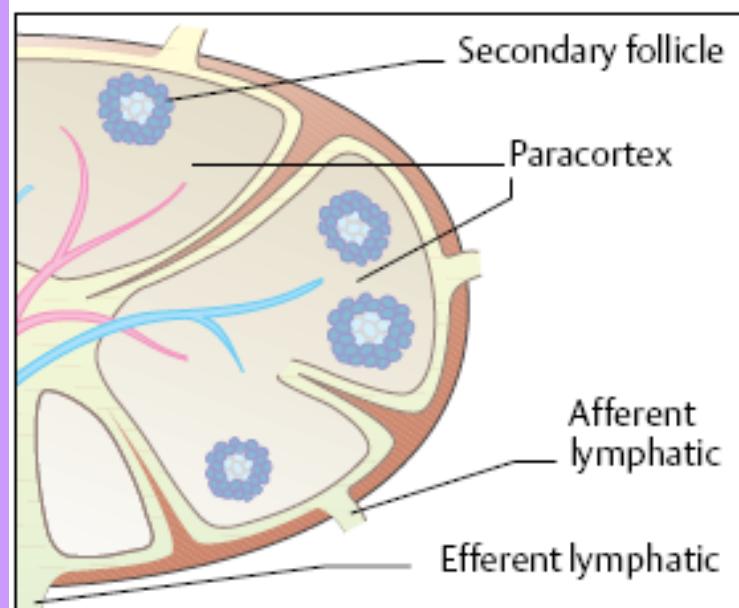

Lymfatické uzliny

- Situovány podél lymfatických cév
- Odvodňují kůži a vnitřní orgány
- Vloženy do kolagenového pouzdra
- Normální uzly jsou ledvině podobné útvary, 1-15 mm v průměru
- Lymfatické cévy pronikají pouzdrem a tvoří marginální a interfolikulární sinusy
- Lymfa opouští uzel skrz **eferentní** (odvodnou) lymfatickou cévu jdoucí podél krevní cévy
- Vnější kůra B-lymfocyty
- T-lymfocyty v parakortikální oblasti
- Po stimulaci antigenem se primární folikuly s B-lymfocyty mění na sekundární folikuly

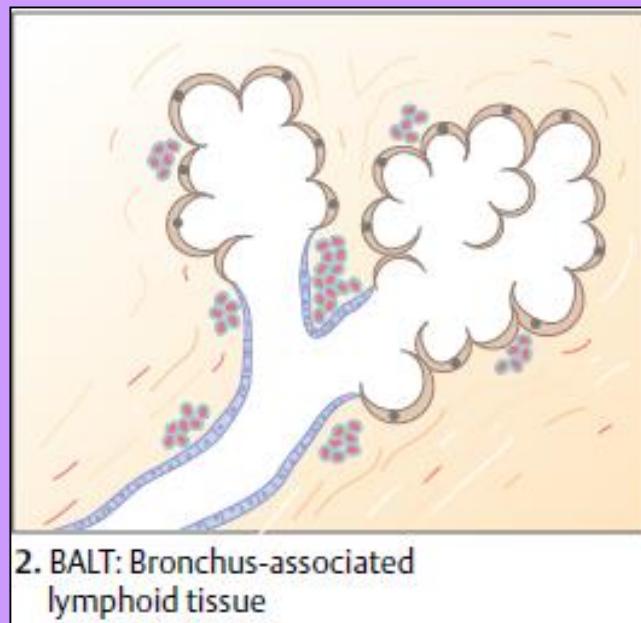
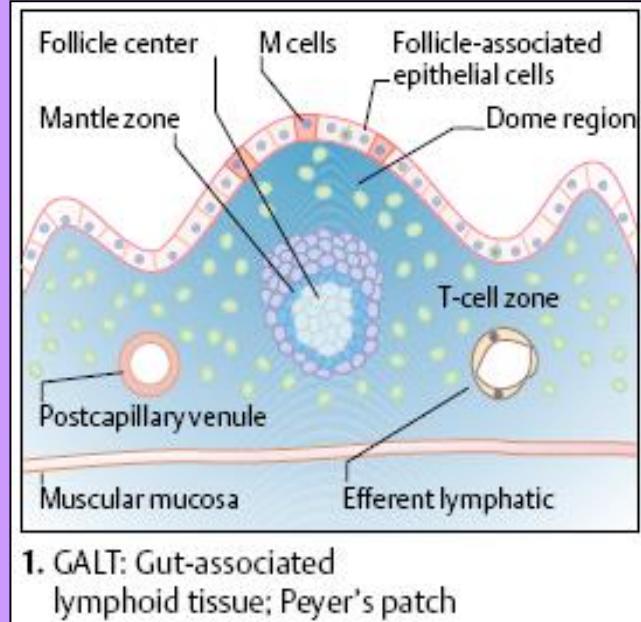
1. Inactive lymph node

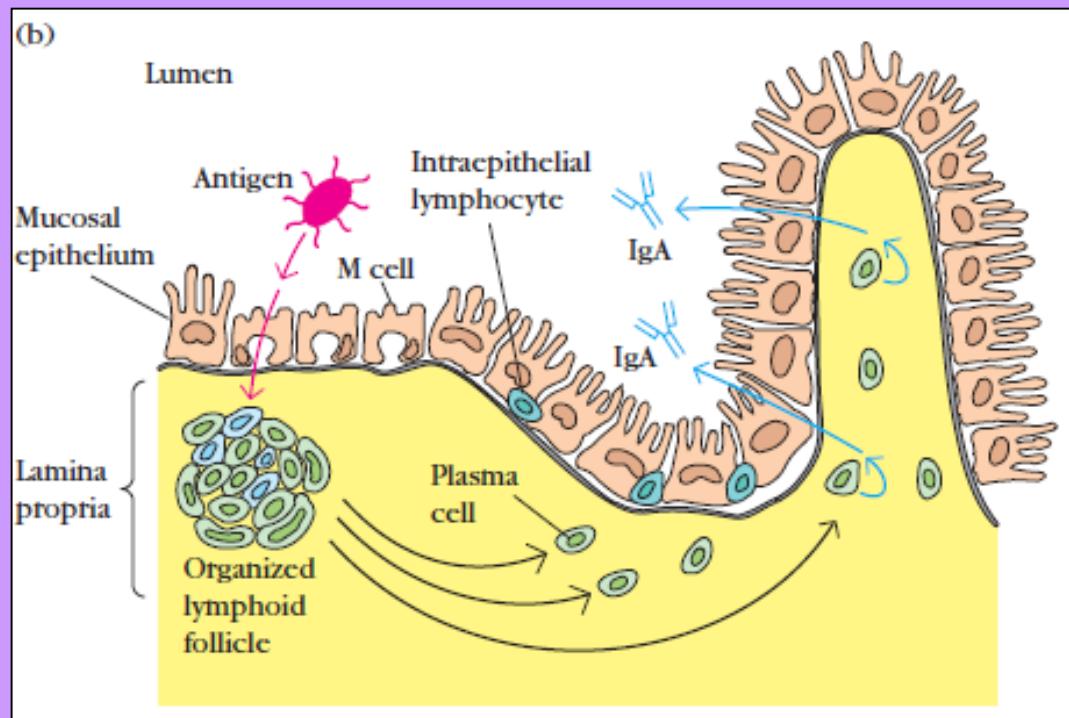
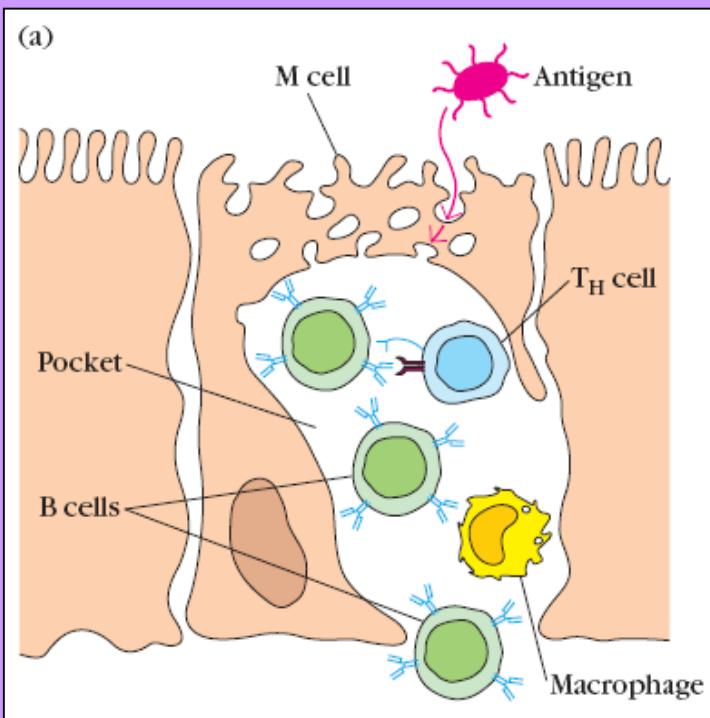
2. Active lymph node

S mukosou asociované lymfoidní tkáně (MALT) I.

- volně organizované lymfatické tkáně s malými shluky T-, B- lymfocytů a plasmocytů (IgA) – GIT, Respirační trakt, slzné žlázy, močové ústrojí
- GIT obsahuje tonsily (podobné lymf. uzlům) a Peyerovy plaky
- Peyerovy plaky – terminální ileum, opouzdřené váčky
- APC přítomny v „klenbové“ oblasti (dome region)
- M (microfold) buňky – zploštělé epiteliální buňky, specializované transportéry antigenů, přitahují lymfocyty a monocyty, bez mikroklků
- M-buňky využívají ke vstupu následující patogeny: *Salmonella*, *vibrio cholerae*, *polio* viry

S mukosou asociované lymfoidní tkáně (MALT) II.

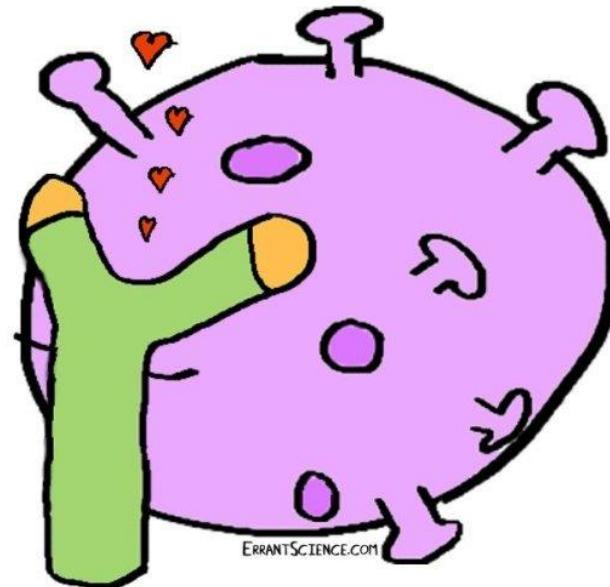
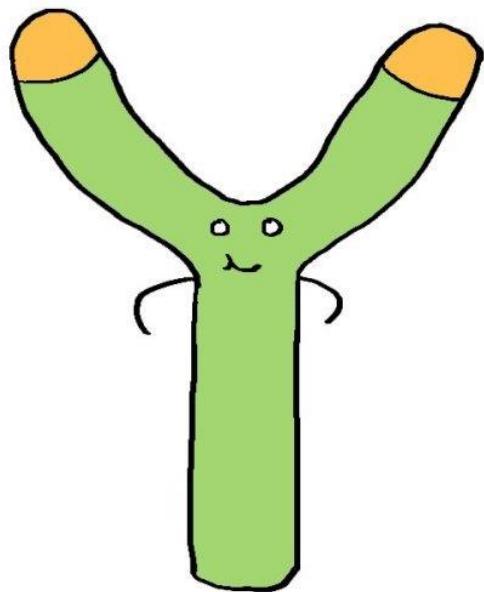

- Antigeny transporované M-buňkami aktivují B-lymfocyty → plasmocyty s IgA

- Transport IgA přes membránu a inaktivace antigenu

Protilátky

GETTING VACCINATED IS REALLY
JUST TEACHING YOUR ANTIBODIES
TO HUG VIRUSES

AND ANTIBODIES LOVE HUGS!

....milují vřelá objetí

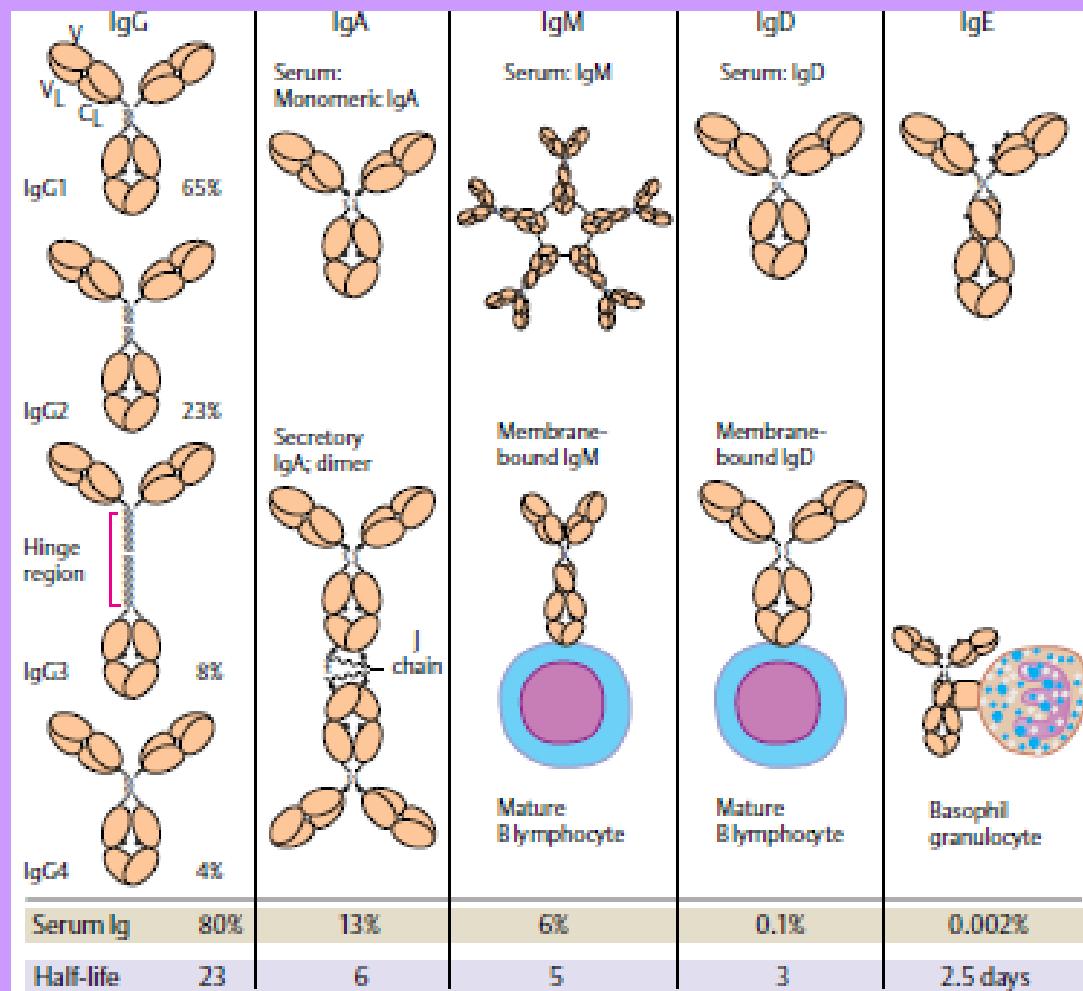
Protilátky (Imunoglobuliny)

- **Glykoproteiny, produkty plasmatických buněk**

- dle těžkých řetězců → 5 tříd (izotypů)

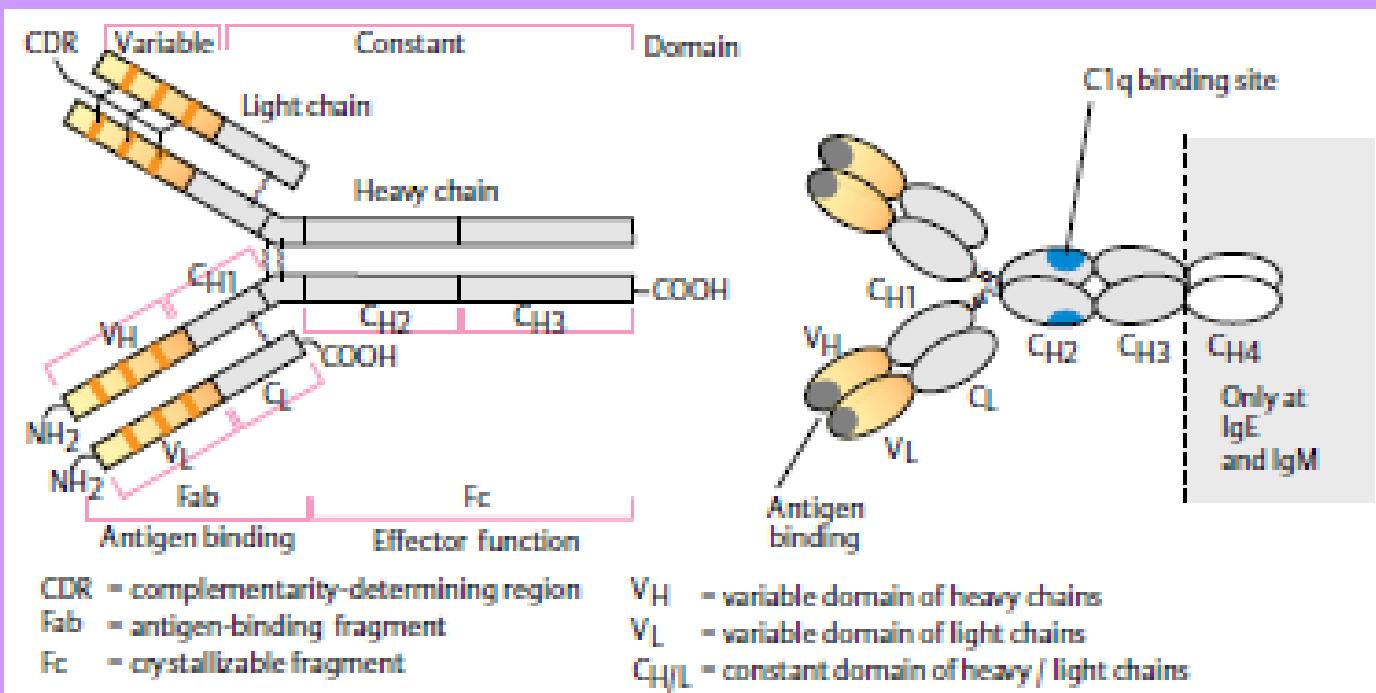
- v B-lymfocytu IgM, IgD membránově vázané (MVI)

- opsonizace, aktivace komplementu

Protilátky II.

- 50-70 kDa těžký řetězec, 25 kDa lehký řetězec
- izotypový přesmyk na IgG v průběhu maturace, po setkání s antigenem
- **antigen** – molekula, se kterou se váže protilátky
- **epitop** – struktura na povrchu antigenu, na kterou se váže protilátky

Slovo závěrem.....

... jejich účel je jediný

